

BØRNE

TEATER

AVISEN

NR. 49 SEPTEMBER 1985

BØRNE**TEATER****AVISEN**

NR. 49 SEPTEMBER 1985

ISSN 0900-0291

Børneteateravisen udsendes af Teatercentrum i Danmark Frederiksborggade 20, 3. 1360 København K. Tlf. 01-15 69 00

Ansvarshavende redaktør:
Magnus Brandstrup (DJ)
Tingstedet 88
8220 Brabrand
Tlf. 06-26 26 26

Børneteateravisen udsendes fire gange årligt til alle interesserede. Private abonnenter betaler 50 kr. årligt. Bestilling og afbestilling af abonnement foretages skriftligt til Børneteateravisen/Teatercentrum. Meddelelse om adresseændring, udeblevne numre eller lignende rettes i første omgang til det lokale postkontor. Børneteateravisen/Teatercentrum orienteres af Avispostkontoret om den nye adresse. Kontakt kun Børneteateravisen/Teatercentrum ved fortsat fejllevering eller ikke ændret adresse.

Børneteaterbrochuren — en rød bog i A5 format — udkommer hvert år i begyndelsen af juni. Den sendes ligesom Børneteateravisen til alle daginstitutioner, skoler og andre, der er potentielle aftagere af børneteater. Hvis du er vant til at få Børneteateravisen, bedes du lægge mærke til, om brochuren osse kommer. Ellers spørg på det lokale postkontor.

Produktion: H.P. Sats I/S, Assens.
Trykning: Vestjysk Rotation, Vinderup.

Indhold

Farvel fra BTS-formand side 2
Debat side 3
Unge og teatret side 4
Interview med Rudolf Penka side 7
Festival of Fools side 8
Folkteatern i Gävle side 12

Dead-line for stof til næste nummer af Børneteateravisen er 1. november 1985. Avisen udkommer omkring 1. december.

Indlæg til avisen sendes til:
Børneteateravisen
Frederiksborggade 20, 3.
1360 København K.

Forsiden

Kultegning af Mogens Gissel.

Kvalitet skal sikre teatrenes fremtid

Farvel fra BTS-formanden Anette Nissen

»Lad Børneteatersammenslutningen i årene fremover blive et større og større bevis for kvalitativt, uundværligt og godt børneteater.«

Således afsluttede Anette Nissen sin formandsgerning ved Børneteatersammenslutningens (BTS) generalforsamling d. 25/8 på Samsø.

Anette Nissen fremhævede i sin beretning, at det nye teaterråd virker velfungerende, og at det arbejder seriøst med børneteaterområdet.

Videre sagde hun, at situationen for de rejsende børneteatre, der støttes af amterne, ser alvorlig ud.

— Der skal handles her og nu, hvis ikke amterne helt skal falde fra, og vi kan bestemt ikke vente på en teaterlovsrevision, der måske først ligger klar om 2-3 år. Vi kan risikere at miste et teater, hver gang der er et amt, der melder sig ud, og i stedet måske opretter små egnsteatre uden den viden og professionalisme, som vi har oparbejdet.

Den afgående formand forudså, at der måske fremover bliver færre og færre penge at købe teater for. Og hun fremhævede, at der kun er to måder at skaffe flere midler på. Den ene er fortsat at søge større bevillinger til børneteaterområdet og den anden — den nødvendige — er at lave så godt og vigtigt teater, at skoler og institutioner vil skaffe de fornødne penge til teater.

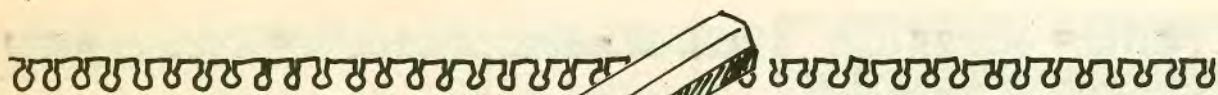
Anette Nissen refererede i øvrigt til diskussionerne i BTS' bestyrelse, der ofte har været

præget af snakken om kvalitetskriterier og dermed om uddannelse. Hun sagde:

— Vi har brug for at blive bedre inden for alle de områder, vi arbejder på. For flere år siden erkendte vi, at vi havde brug for undervisning og uddannelse på flere niveauer. Vi må videre derfra, hvor vi hver især står nu. Mod højere kvalitet og større bevidsthed om mål og effekt.

Den Storkøbenhavnske Landsdelsscene med Preben Lassen i spidsen har sparet Fiolteatrets stationære virksomhed væk fra næste sæson. I mellemtiden har landsdelsscenen bevilget Fiolteatret 100.000 kr. til en indvendig forskønnelse af teatret. (Tegning: Claus Seidel)

Debat

Grove fordrejninger

Fakta omkring godkendelse af Punch, Landsbyteatret i Lund som egnsteater i Herning kommune.

Det var dog en imponerende fordrejning af de faktiske forhold en ikke navngiven skribent giver udtryk for i sidste nummer af Børneteateravisen.

Vort udtryk er teatret, vor holdning til tilværelsen søger vi at få frem i vore 2-3 årlige produktioner, som formidles til godt 100 spillesteder årligt samt stationære forestillinger — derfor blander vi os meget sjældent i den offentlige debat eller tager del i organisationspolitik.

Vi kunne have forventet et jublende tillykke og ønske om fortsat god vind på rejsen fra Børneteateravisens redaktion i anledning af, at vi som vistnok det første dukketeater herhjemme er blevet godkendt som egnsteater. I stedet offentliggøres nogle ret så grove fordrejninger, der alt for let kan så splid teaterfolk imellem — derfor nødsages vi til at gribe penen.

1. *fordrejning: Økonomi:* Punch har siden november 82 modtaget kr. 60.000 årligt i huslejetilskud fra Herning kommune. I 84 gav man et tilskud på kr. 15.000 som produktionstilskud til vort egnspejl, bygget over det historiske »Lund Marked« samt kr. 30.000 til vor skyggeteaterforestilling »Sølvskillingen«. 21. maj 85 godkendte byrådet os som egnsteater med en årlig bevillingsramme på kr. 210.000. Der er således ikke tale om, at Herning kommune »ser en fidus i at godkende Punch som egnsteater for derved at hente en statsstøtte hjem.«

2. *fordrejning:* at bevillingen bl.a. skal bruges til at genskabe

en gammel prydhave ved teatret!!

Her må vi næsten med H. C. Andersen sige, »... det var dog det utroligste.«

Når forvrængningen så til og med siges at stamme fra en udtalelse af Jette Varn til Herning Folkeblad, må såvel truppen som bestyrelsen midt mellem latter og tårer holde sig til Piet Hein:

Jeg hørte et rygte om dette og hint som gjort mig angst og bleg: en sagde, at en sagde, at det eller det var på vej; men Gudskelov hørte jeg, man havde hørt det fra en som skulle ha' hørt det fra mig.

Enhver — med blot et minimum af indsigt i teaterproduktion, herunder formodentlig også den unavngivne skribent, vil vide, at det er dyrt at producere teater.

2-3 årlige produktioner *koster*, hvorfor teatret hidtil har måttet skrabbe alle de kurser, de kunne, til sig — for blot at *overleve* — selv på eksistensminimum.

Teatret bor og virker som produktionskollektiv med en antroposofisk inspireret grundholdning i Lund gl. Skole, hvortil der hører en stor gammel have samt en sportsplads. Haven danner den scenografiske ramme om såvel vort egnspejl samt andre friluftsfeststillinger, hvorfor vi fortsat arbejder på at gøre den så smuk og velegnet som muligt, bl.a. ved at bygge friluftscene med tilført svag- og stærkstrømskabel. Hertil kræves materialer — *de koster* penge, men til havearbejde kræves knofedt og *tid* (tid, som vi forhåbentligt får lidt mere af ved — takket være bevillingen — at kunne sige nej til nogle kurser) — samt fortsat hjælp fra vore flinke nabolandmænd.

Den øverste artikel er Herning Folkeblads omtale af egnsteatersagen. Nederst ses Børneteateravisens artikel, som Jette Varn fra Punch Teatret mener indeholdt grove fordrejninger.

Teaterleder Jette Varn:

Nu kan Punch Teatret overleve

Økonomisk saltvandsindsprøjning på vej

- Nu kan teatret overleve. Nu får vi luft under vingerne.

Sådan siger Jette Varn, Punch Teatret i Lund. Hun er glad for, at det lille teater nu kommer på finans-loven. - Det er en mægtig løsning, fordi vi hidtil har måttet skrabbe alle mulige kurser til os. Blot for at teatret kunne overleve. Teatret får årligt 105.000 kroner fra Herning kommune og det kan forventes et tilsvarende beløb fra staten. Den nye indtægt er en »formidabel ting«, som Jette Varn udtrykker det. - Nu bliver vi endda i stand til at lave et budget for teatret. Det har vi ikke været før.

Stats-pengene falder på et meget tørt sted. Nu får teatret mulighed for at sætte skub i renoveringen af den gamle Lund skole. - Taget på gymnastiksalen er piv-utæt, fremhæver Jette Varn som eksempel på bygningsmæssig tilstand. Bygningerne skal færdigrenoveres i små etaper. Eksempelvis er teatret begyndt på at anlægge en friluftscene.

Også den gamle prydhave kan nu genskabes. Den var engang Gjellerups prydhave, og folk kom langvejs fra for at se den.

Mere teater lokalt

Stats-pengene åbner også mulighed for, at drama-rummet kan renoveres færdigt. Det vil især amatørerne få glæde af. - Vi får også mulighed for at lave kirkespil. Det har vi ikke haft en jordisk chance for hidtil, fortsætter Jette Varn.

Ikke blot staten er på vej med en lille indsprøjning. Også Ringkøbing amt venter om hjørnet med hjælp. Hidtil har Punch Teatret solgt 16 årlige forestillinger til amtet. - Men nu kommer der måske et samarbejde i stand om køb af flere forestillinger. Hidtil har amtet købt forestillinger hos københavnske og århusianske teatre. - Men denne aftale er nu op-sagt. Derfor kan der frigives penge til de lokale teatre. Det forventer vi. I dag spiller teatret cirka 20 forestillinger i Lund og 100 ude i landet.

- Men det vil en abonnements-ordning kunne rette op på. Så vil vi kunne spille flere lokale forestillinger.

Ønsker bus

Punch Teatret har også et problem med transporten fra og til teatret. - Det allerbedste ville dog være, at vi fik en bus-forbindelse. Der er halvdelen kilometer til det nærmeste busstoppested for bybusserne.

skyd-

Statsstøtte til egnsteater er ikke en naturlov

Herning kommune vil godkende Punch som egnsteater for at hente penge hjem fra staten

Når disse linier læses, har Herning byråd efter al sandsynlighed d. 21. maj godkendt Landsbyteatret Punch i Lund ved Herning som egnsteater.

Borgmester N. O. Hansen siger til Børneteateravisen, at man i front på det kulturelle område. Han mener, lederen af Punch, Jette Varn, altid har været aktiv og har bevist, at hun kan samle folk omkring sig.

Der er dog ikke kontanter bag borgmesterens velvilje. Sagen er fidus i at kommunen ser en egnsteater for derved at hente en statsstøtte hjem med et tilsvarende beløb på godt 100.000 kr., som teatret nu modtager fra Herning kommune.

- Dette beløb bliver ikke højet, bekræfter borgmesteren. I kulturministeriet er man ikke sikker på, at det hele går så let, som man forestiller sig i Herning.

Her forklarer sekretær Birger Christensen, at man i ministeriet vil have vanskeligt ved at godkende et teater som egnsteater med så lav en støtte som godt 200.000 kr. Og han fastslår samtidig, at man vil sikre sig, at pengene primært går til teaterproduktion.

Den sidste bemærkning falder i forbindelse med udtalelser til Herning Folkeblad, hvor Jette Varn har sagt, at med foregede bevillinger vil det blive muligt bl.a. at få genskabt en gammel prydhave ved teatret.

En mulighed for at få den samlede egnsteaterstøtte til Punch op på et for ministeriet acceptabelt beløb er, hvis Ringkøbing amt træder til. Ifølge Herning Folkeblad er der mulighed for, at amtet vil afstige flere af teatrets forestillinger end tidligere. Dette skal ses ud af organisationen Det Rejsende Børneteater og Opsøgende Teater (RBOT).

SidEn Sidst

MEDIECENTER FOR UNGE er et nyopstartet ungdomsprojekt, der på nuværende tidspunkt afvikler 4 timers ungdomsradio — Ungdomsprofilen — der bliver sendt hver tirsdag aften på Radio Århus.

Hundredevis af unge har allerede brugt Mediecenter for unge til at lave radioprogrammer.

Ungdomsprofilen bliver produceret for og af unge og indeholder alt, lige fra verdens bedste soldat Carsten Mørck, indslag med Ja-

cob Haugård til interview med punkrotten Sid og selvfølgelig suppleret med masser af god musik.

I løbet af kort tid vil Mediecenter for Unge udvide med video- og filmproduktioner, lyd/dias-shows og ungdomsavis mm.

BJØRNETEATRET arrangerer turné med den canadiske gruppe Trickster (a company of physical theatre).

Fra d. 25. november til d. 5. december kan gruppen spille ialt 6 forestillinger.

Om forestillingen skriver gruppen: Titel: *Calculated Risks*. En forestilling med tyrefægtning, russiske dansere, kung-fu mestre, udlændinge, styrtebad, taskedamer, modbydelige fyre, parskænderier, joggers og selv en prædikant.

Det er en forestilling med hurtigkørende fysisk teater. *Calculated Risks* spilles for de ældste klasser og varer ca. 50 minutter. Maximum tilskuertal: 250. Pris: 5.500 kr. incl. transport og moms.

Yderligere materiale om forestillingen fås hos Bjørneteateret, Klintegårdsvej 38, 4400 Kalundborg, tlf. 03-50 86 25 mellem kl. 13 og 16.

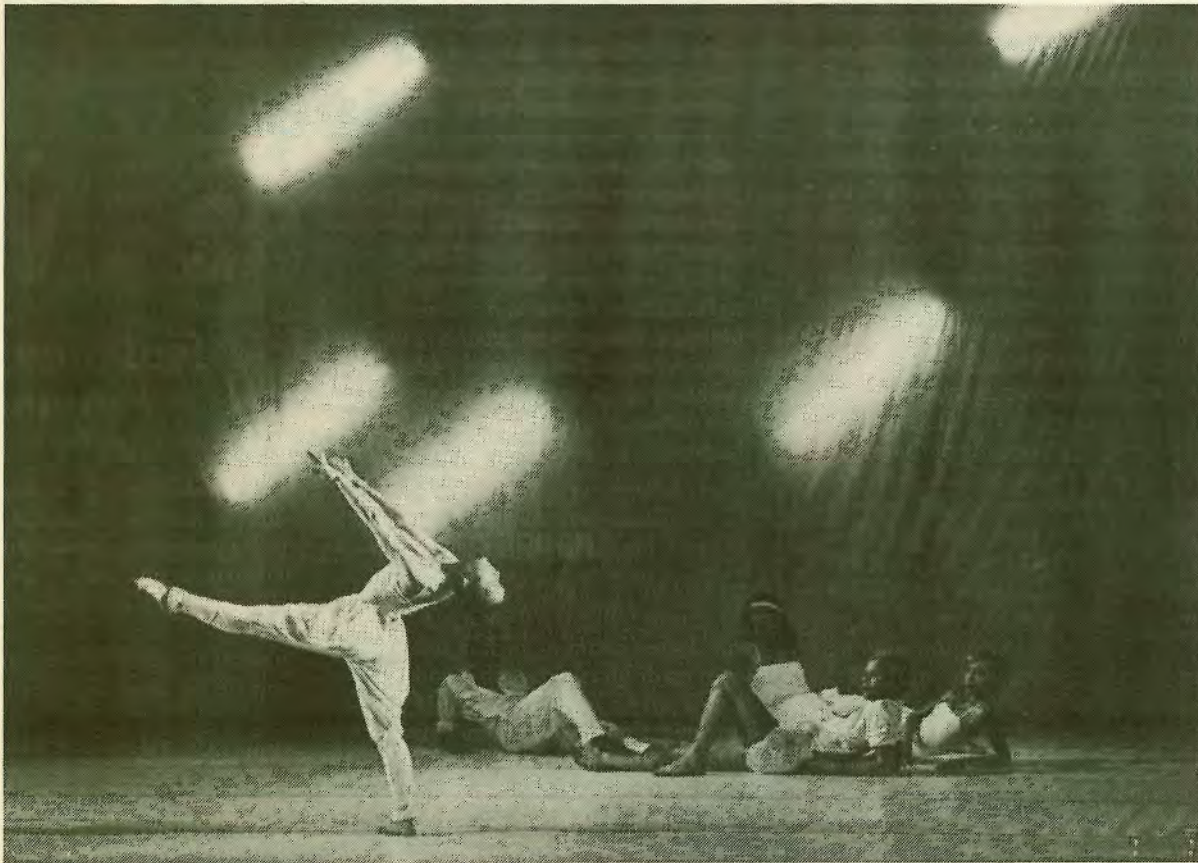
TEATERRÅDET har opsigtsamtligte teatergrupper, der er medlem af Det Rejsende Børneteater og Opsøgende Teater (RBOT) til udgangen af sæson 85/86. Det er de teatre, der deler støtten fra amterne på ca. 7,5 mio. kr. (85/86). Opsigelsen indebærer ikke umiddelbart, at alle teatrene ryger ud af ordningen, men det skal ses i lyset af, at et nyt teaterråd tiltrådte i juli 84, og det har ønsket at være friere stillet, når det til næste sæson skal udvælge teatrene. De nuværende medlemmer af RBOT er Baggårdteatret, Fair Play, Jytte Abildstrøms Teater, Kaskadeteatret, Paraplyteatret, Skifteholdet, Susanne Theils Teater, Turnus, Bjørneteateret og Bådeteatret.

Om opsigelserne siger Teaterrådets formand til Berlingske Ti-

Teaterrådets formand Bjørn Lense Møller

dende: »RBOT-ordningen var sandt til. Her gik det næsten mekanisk sådan, at var man én gang inden for ordningen, forblev man der. Men man skal ikke have støtte på sit renommé«

Danseteater tiltrækker det unge publikum. Herom har Teaterrådets formand Bjørn Lense Møller bl.a. sagt til Berlingske Tidende: »Hidtil har der været meget lidt moderne dans i Danmark, men nu findes der en lille håndfuld grupper i meget interessant vækst. De har et stærkt musikalsk og kropsligt udtryk, der appellerer til et yngre publikum. Nyt dansk Danseteaters (billedet) forestillinger bliver købt ude i teaterforeningerne, hvor man ellers ikke er vant til at blive præsenteret for den slags. Måske kan dansen være med til at give teaterforeningerne et kontingent af yngre medlemmer, der også ønsker et nyere repertoire.« (Foto: Jakob Mydtskov)

De unge vil selv være teater-aktive

I forbindelse med forårets brugerseminar i Helsingør om børneteater kom Flemming Nordenhof fra Comedievognen ind på debatten om de unge og teatret. Vi bringer hans indlæg her

Det der med ungdomsåret kan nok give et teater sved på panden.

Den ungdom, der i sine barneår har haft de største muligheder for at opleve først og fremmest gruppeteatret — svigter teatret.

— kommer der ikke
— gider ikke se på de støvede gevandter

— orker ikke investere to timer til problemorienterede forestillinger, med mindre man da kan slippe for tysk og matematik i de pågældende timer
— de unge svigter teatret!

Eller er det teatret, der svigter de unge?

Er det hele teaterfimsen omkring teatret, der skræmmer de unge?

Jeg ved selvfølgelig godt, at der rundt omkring i landet gøres et endog meget stort stykke arbejde for at formidle teater, og at f.eks. teaterforeninger investerer en masse kræfter og arbejdstimer — ulønnet.

Men når vi taler om ungdommen som målgruppe, bliver kræf-

terne måske brugt forkert.

Hvem af de unge læser f.eks. teaterannoncer i den lokale? Annoncer, der oven i købet kun er tekst — i modsætning til biografspalten, der er luttet billeder!

Hvor sætter teaterforeningerne og bibliotekerne teatrenes plakater op? Er det de steder, hvor de unge kommer? Er det nok med plakater? Jeg ved det ikke!

Men sikkert er det, at antallet af de teaterforeninger/biblioteker, der afbestiller forestillinger for de unge pga. manglende tilslutning, er stigende.

Mange teaterforeninger/biblioteker er helt holdt op med at prøve på at få de unge i teatret — undtagen hvis billetten kan afsættes gennem institutioner som skoler/ungdomsklubber/ungdomsskoler.

Hele teaterverdenen står i fare for at blive institutionaliseret og dermed miste den glød og entusiasme, der skal til for at videregive de teatervantes begejstring til de teateruvante.

En af mulighederne for at forøge interessen for teatret er oven i købet indeholdt i teaterloven, nemlig engsteatret. Og hvis engsteatret med al dets nærhed og brede kontaktflade til egnen skal brede sig — så har vi brug for hinanden. Så må vi bruge al den indflydelse og pression vi kan — sammen!

Egnsteatret rummer nemlig den mulighed i sig, som det ude-

lukkende opsøgende børne/ungdomsteater ikke har — til at aktivisere de unge til selv at prøve teatret på deres krop, selv at mærke suset fra tilskuerrummet.

Det er så uendelig vigtigt, at teatret giver de unge muligheder for selvaktiviteter og ikke kun en i gåseøjne passiv oplevelse som tilskuer.

Ungdommen vil ikke kun være tilskuere. De vil være aktivt med. Og vi skal give dem muligheden!

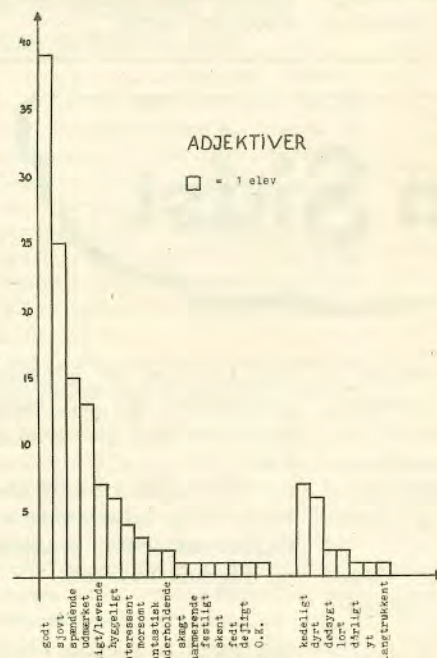
Så vil de måske også komme til vores teater. □

Teater er godt og sjovt

I foråret 1985 lavede stud. mag. Jeanne Blyme en spørgeskemaundersøgelse blandt 16-18 årige i Hillerød. Hun undersøgte to 10. klasser, to EFG-klasser og to gymnasieklasser.

Hendes konklusioner på undersøgelsen er bl.a., at det at se en teaterforestilling stimulerer interessen for teater og giver lyst til at se mere teater. Endvidere mener hun, at EFG-eleverne bliver svigtet af det opsøgende teater.

På det åbne spørgsmål: »Hvad synes du om teater?« lød svarene som det fremstår af vedstående diagram.

Teater de unge vil se

Ungdomsmusicals og egnsteatrenes forestillinger populære

I de senere år er der taget en lang række initiativer fra voksenteatrenes side for at sikre de unge som det fremtidige publikum.

Mens børn og unge går i skole, er de afhængig af den lokale politiske velvilje nogenlunde garanteret teateroplevelser via besøg af opsøgende teatergrupper. Her er det de voksne — pædagogerne eller teaterforeningerne — der tager initiativet. Ofte oplever børnene teater i undervisningstiden.

Efter skolen er det ofte mere op til de unge selv at finde hen til teatrenes billetluger, og det er på dette tidspunkt, problemerne opstår.

Men det vil være forkert at påstå, at de unge holder op med at interessere sig for teater, når de selv aktivt skal opsøge det og selv betale. Det afhænger helt af, hvad det er for en slags teater, de præsenteres for, og hvordan de behandles, når de endelig når frem til billetlugen.

Flere af de større voksenteatre forsøger at tiltrække de unge ved bl.a. at opsætte moderne musicals. Det gælder f.eks. Aarhus Teater og Bellevue Teatret. Og det har givet pote.

Det har også vist sig, at de nye danseteatre trækker et stort, ungt publikum. Men betegnende er det også, at de unge ikke beslutter sig lang tid i forvejen for teaterbesøg. Mange køber billetter »på døren«. Og det kan derfor være meget risikofyldt for en arrangør at satse på disse forestillinger, som lynhurtigt kan væltes af en god film i fjernsynet.

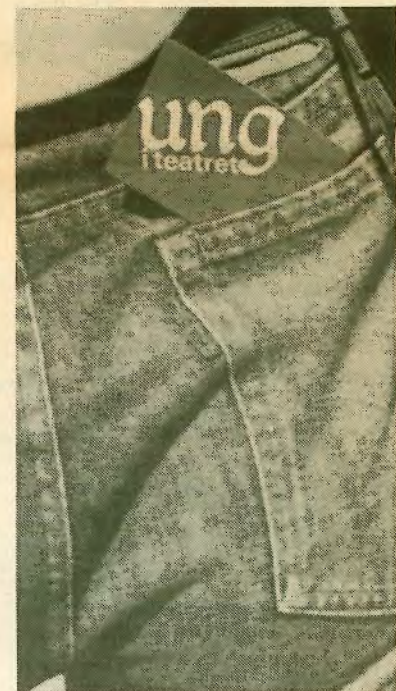
Børneteateravisen har ved henvendelse til ARTE undersøgt nogle tendenser i de unges teaterforbrug. Det viser sig, at der kun kommer få unge til de meget populære og lette forestillinger. Her

er årsagen, at hovedparten af billetterne bliver revet væk af voksen-abonnenterne. Antallet af billetter solgt med ungdomsrabat ligger her helt nede på ca. 6-10 procent.

Til ungdomsmusicals er procenten derimod helt oppe på 60 procent.

Egnsteatrene og teatergrupper med fast scene og med rødder i børne- og ungdomsteatret tiltrækker også de unge. I sidste sæson var antallet af billetter solgt med ungdomsrabat i forhold til det samlede billetsalg således for Svalegangens vedkommende 26 procent. Team Teatret 27 procent, Banden 57 procent, Jomfru Ane Teatret 35-40%. (MB)

»Ung i teatret« er et af slagordene fra ARTE's kampagne for at lokke et ungt publikum i teatret.

Den tabte generation

Ingen unge under 25 år i halvdelen af landets teaterforeninger

På Danmarks Teaterforeningers (DT) seneste generalforsamling i Århus var et af hovedtemaerne i diskussionerne »Den tabte generation« — eller rettere: hvordan får man de unge til at gå mere i teatret?

På landsbasis er antallet af billetter solgt med ungdomsrabat til voksenteatret ca. 6,7% af det samlede billetsalg, oplyser formanden for Odsherred Teaterforening, Sven Langhans.

Han har ofte — også på generalforsamlingen — opfordret teaterforeningerne til ikke kun at diskutere problemet, men at gøre noget ved det.

I Danmarks Teaterforeningers handlingsprogram står der bl.a., at det er publikumsorganisationernes formål bl.a. at arrangere teater for alle aldersgrupper, herunder børn.

— Men gør I det, venner? spørger Sven Langhans i DT's informationsblad, »Nyt fra DT«.

Heri konstaterer han, at over halvdelen af landets ca. 90 teaterforeninger overhovedet ikke beskæftiger sig med børn og unges teater. Endvidere fremhæver han, at ca. halvdelen af foreningerne med ganske få undtagelser ikke sælger billetter med ungdomsrabat.

Lad de unge i fred

På DT's generalforsamling var der stor talelyst om problemet med den tabte generation. Flere deltagere mente, at man måske bør lade de unge være i fred og lade dem bruge tiden på alle de øvrige fritidstilbud, de overdænges med — De skal nok komme igen,

når de bliver ældre, lød spådommene.

DT's formand, K. O. Jensen, Herning, spurgte om repertoiret mon var det rigtige, om billetpriserne var for høje, og om man havde løst de unges behov for socialt samvær i forbindelse med teaterbesøg på den rigtige måde.

Fra de teaterforeninger, hvor man bevidst kører et repertoire, der henvender sig til ungdommen, lød der helt andre optimistiske toner om de unge.

Jørgen Hvidtfeldt, Næstved, sagde bl.a., at såfremt man mener, man har et kvalitativt godt tilbud til de unge, så er det da synd bare at vente på, de vil komme, når de bliver ældre. Hvis medieindustriens mange tilbud efter vores mening er tomme kalorier, skal vi vel ikke uden sværds slag overlade de unge til underholdningsindustriens forgyldt bende, sagde Hvidtfeldt.

En af de teaterforeninger, der har størst andel af unge i teatret, er Odsherred Teaterforening, og det skyldes i følge formanden, Sven Langhans, en aktiv indsats.

I »Nyt fra DT« skriver han: »Hvis børn og unge ikke interesserer en publikumsorganisation, og hvis man ikke aktivt arbejder med at hjælpe de unge over i voksenlivet (teatermæssigt set), så taber man en generation! Og selvfølgelig finder nogle unge senere i livet ud af at gå i teatret. Men hvad med resten?«

Børn i voksenteatret

I de sidste tre år har antallet af billetter solgt med ungdomsrabat i Odsherred ligget mellem 25 og 30 procent. Om baggrunden for

dette høje tal skriver Sven Langhans:

»Gennem ca. 8 år har hvert barn i børnehave og skole fået to forestillinger i skole/børnehavetiden, gratis pr. år, betalt af kommunen, valgt af dem selv og deres voksne i fællesskab, tilpasset deres alderstrin og dermed interesse og modenhed — og arrangeret af teaterforeningen.

For at de kan vælge bedst muligt, arrangerer teaterforeningen fælles udflugt for over 100 børn og voksne til årets børneteaterfestival med busser og overnatning/bespisning mv. og med fælles diskussionsmøder og efterbehandling af det sete bagefter. Børnene er med i det hele, det er først og fremmest deres teater. Gennem deres klasselærer inviteres de med gratis transport og billige billetter til vore voksenforestillinger, som til en vis grad er valgt, så de også appellerer til de unge. De kommer i selskab med kammeraterne, og de kommer altså i stort tal. Teater er for dem blevet noget væsentligt. Og vigtigt: Det er ikke kun børn og unge fra kulturelt vågne hjem — eller fra økonomisk velbærgede hjem, der kommer. Derfor har vi et sjovt publikum, blandet af unge, gamle og dem midtvejs.

Dette er opnået i samarbejde med fem landkommuner, som ikke fra starten var særligt positive over for teater. Det er opnået ved direkte dialog med politikerne, ved møder, seminarer, gennem gradvis opbygning af en organisation, der fungerer — og som rummer alle berørte parter. — Og det er på grund af statens 50 procent refusion rørende billigt for kommunen.« (MB)

Egnsteatret Banden i Odense tiltrækker de unge. 57 procent af teatrets billetter sælges til unge under 25 år. Billedet er fra forestillingen »Trafford Tanzi« (foto: Roberto Fortuna).

Større tilskud til de unges billetkøb

Med den nye teatersæsons start er der kommet nye regler for den såkaldte ungdomsrabat. Det er den rabat, unge under 25 år kan få ved forestillinger, der er godkendt under den landsdækkende abonnementsordning.

Nu kan de unge købe billetter til halv pris inden for alle prisgrupper. Tidligere fik de højst en rabat, der svarede til halvdelen af prisen i prisgruppe C.

Allerede sidste sæson blev ungdomsrabatten lempet, således at det ikke kun var uddannelsessøgende, men alle under 25, der kunne få rabatten.

Fra i år er der ligeledes åbnet op for, at unge kan tegne et abonnement på tre forestillinger — også til halv pris. I hvert fald inden for de københavnske teatre, som ARTE administrerer.

Hermed er en hel del af de uheldige konsekvenser af rabatsystemet afskaffet. Tidligere har det nemlig ofte været umuligt at opdrive billetter til visse forestillin-

ger, når først der var booket op med abonnenter. Hvis de unge satsede på at få ungdomsrabat, var de altså nødt til at stille op i billetkøen, og som oftest var der kun de dårligste billetter tilbage.

Da ungdomsrabatten kun blev udbetalt som halvdelen af en C billet, blev dette mange steder administreret på den måde, at man slet ikke solgte A og B billetter med ungdomsrabat.

Både dette system, og at de unge var henvist til løssalgskøen, medførte det helt typiske billede, som alle teatergængere må have observeret: Alle de unge, der havde sig i voksenteatret, sad på de billige og dårlige pladser nede bag ved eller på 2. balkon.

Der er ikke noget at sige til, at sådanne voksenteatroplevelser skræmmer de unge fra teatret. Det er netop disse unge, der i deres skoletid har været vant til gruppeteatrenes besøg, hvor man har lagt vægt på at spille i tæt fysisk kontakt med publikum. (MB)

En lov for teatret i fremtiden

Børneteatersammenslutningens ideer til indholdet af en ny teaterlov

Det lovrevisionsudvalg, kulturministeren har nedsat til at forberede en ny teaterlov, er nu gået i gang med sit arbejde. Foreløbig har man indkaldt forskellige organisationer for at rådføre sig på de forskellige felter inden for hele teaterområdet.

Også Børneteatersammenslutningen er blevet hørt, og herfra har man afleveret en ønskeseddel til udvalget.

Det er BTS' holdning, at en teaterlov bør omfatte hele teaterområdet, og at loven må se fremad — ikke kun tage højde for det teater, der eksisterer og producerer i dag. Den må åbne og give muligheder til de nye ting, der gror frem, til de teaterformer og bland-former, til de endnu uprøvede ting og uudforskede områder, vi endnu ikke kender eller kun vagt kan forestille os i dag.

Af hensyn til teatrenes planlægning ønsker BTS, at et teater ikke uden f.eks. et varsel på mindst tre år, kan udelukkes af en støtteordning.

Endvidere mener man, at et teater bør være støtteværdigt, såfremt det igennem nogle år har vist sin levedygtighed. Og her foreslår man en automatik i godkendelse og støttetildeling efter

modellen fra højskole- og friskoleloven.

Med hensyn til det rejsende og opsøgende børneteater mener BTS, at støtten til disse er en ren statsopgave, og ikke som nu en opgave, amterne kan vælge at deltage i. Som en nødløsning kan man forestille sig, at amterne tvinges til at deltage i ordningen. Iøvrigt peges på, at administrationen af ordningen er stor og bureaukratisk med en styrelse på 27 medlemmer, et forretningsudvalg og en administration i Amtsrådsforeningen, hvor man — oplever BTS — har svært ved at finde ud af, hvad levende teater er.

Den nuværende direkte statsstøtte til børneteatrene, mener BTS, bør fastholdes og udbygges med flere penge, som passende kunne afkræves de kommuner, der i dag ikke yder tilskud til egnsteatre, men nøjes med at nyde — gennem køb af forestillinger til samme pris, som egnsteaterkommuner selv giver for forestillingerne.

BTS mener, 50 procents refusionen fra staten af kommunernes udgifter til køb af børne- og opsøgende forestillinger skal bevares. Men man peger på det uheldige i, at mange kommuner indkas-

serer refusionen til den kommunale kasse i stedet for at lade den komme børneteaterkøberne til gode. BTS ønsker en lovgivning, der sikrer, at refusionen går direkte ind på en kommunal teaterkonto.

Udvalget vedrørende børneteater og opsøgende teater og Teatercentrum har for få midler til at kunne varetage det stadigt stigende antal opgaver. De vigtigste er at arrangere den årlige børneteaterfestival, at udsende den røde brochure og udgivelse af Børneteateravisen.

BTS ønsker flere penge til personale og til en hyppigere udgivelse af Børneteateravisen.

Styrelsen for Det rejsende Landsteater ønsker BTS nedlagt, da den fungerer tung og bureaukratisk. Man mener, Teaterrådet bør overtage styrelsens opgaver.

Ved den seneste revision af teaterloven blev der sat specielle midler af til eksperimenter. BTS er principielt glade for, at man anerkender nødvendigheden af eksperimenter — og at det koster penge. — Og gerne flere penge.

På længere sigt ønsker BTS, at abonnementsordningen afskaffes. I stedet bør pengene bruges til produktionstilskud, hvorved billetpriserne generelt bliver lavere.

Endelig fremhæver BTS, at videreuddannelse af teaterfolk må være en vigtig opgave for lovgiverne. Det samme gælder etableringen af en grunduddannelse for teaterteknikere — gerne på fælles nordisk plan.

Sluttelig slås fast, at amatørteatret er et vigtigt led i teaterbilleddet, og at det derfor naturligt skal have sin egen paragraf i den nye teaterlov. (MB)

SidEn Sidst

BØRNETEATERSAMMENSLUTNINGENS medlemmer producerede i sæson 83/84 166 forestillinger, hvilket er ca. 4 pr. gruppe. Stationært blev opført 1.457 forestillinger, hvortil der blev solgt 76.604 billetter. BTS-teatrene opførte 3.079 opsøgende forestillinger. Ialt 4.536 opførelser, hvilket fordelt på 200 skoledage giver ca. 22 forestillinger pr. dag.

»DABØMUSA« — forkortelse af Dansk Børnemusiksamenslutning — er nyligt dannet af en kreds af børnemusikere og tekstforfattere. Baggrunden er ifølge Poul Kjøller, at børnemusikken i dag er fuldstændig overset og forsumt, og børnene må lytte til de unges musik, som de ikke forstår, fordi teksterne ofte er på engelsk og kun handler om du elsker mig og jeg elsker dig. DABØMUSA planlægger en børnemusikuge og en festival, ligesom man arbejder på at oprette et vise-vershus for børn i Tivoli. Endvidere vil man henvende sig til kulturministeriet for at søge støtte til turnearrangementer på lige fod på børne- og ungdomsteatre. (Kilde: Børne- og Ungdomspressen).

BLIKFANG er navnet på et nyt projekt på Medieskolen i København. Projektet handler om at fremme medieproduktioner inden for området opsøgende kulturvirksomhed. Blikfang har derfor henvendt sig til de opsøgende teatre i Danmark for at tilbyde sig med eksempelvis videospots fra forestillingerne. Hvis tilslutningen er stor nok, håber man på at kunne opstille et jobskabelsesprojekt. Blikfang har søgt Kulturministeriet om støtte til projektet.

NYT NORDISK TIDSSKRIFT om børneteater er på vej mod en realisering. Allerede her i efteråret håber man på, at det første nummer er på gaden. Det er Børne- og Ungdomsteatrene i Norden, der står bag udgivelsen. Bladet skal orientere om situationen for de nordiske børne- og ungdomsteatre og det skal udkomme 2-3 gange om året.

DUKKETEATERUDDANNELSE på fælles nordisk plan. Det vil der blive udarbejdet et forslag om ved et seminar i marts i Stockholm. Seminaret skal diskutere kvalitet i dukketeater, og bag seminaret står UNIMA (den internationale dukketeaterassociation). Da Nordisk Teaterkomité holdt dukketeaterseminar i Stockholm i januar i år, blev den manglende dukketeateruddannelse også drøftet.

UNGDOMSÅRET - RØV OG NØGLER — er overskriften på en opfordring fra Rosa Fonden, der savner større danske projekter af ny og frisk karakter, som fonden kan give støtte her i ungdomsåret. Fonden, som er en udløber af den danske Plumfond, støtter børn og unges aktiviteter til venstre for den politiske midterlinje. Rosa Fonden vil give støtte til dem, der har nogle gode ideer til aktioner med visioner. Til dem der kunne tænke sig et år, hvor de selv fik lov at bestemme. Foreløbig har Rosa Fonden givet penge til BZ-bevægelsen, forskellige musik- og teaterarrangementer, nogle politiske aktioner og et støttearrangement. Flere informationer på tlf. 01-34 34 86.

INSTITUT FOR DRAMATURGI ved Århus Universitet har udsendt årsberetning for 1984. Foruden beretning om aktiviteter på og uden for instituttet indeholder den artiklen »Kultur i lokalsamfundet — Kulturelt samråd i Ebeltoft« af formanden for dette råd, Kirsten Due Kjeldsen. Endvidere en artikel af John Andreasen: »Gør det selv gymnasiet«. Studentertallet var pr. 3/10-84 166.

EUROPA DRAMA PROJEKT — et europæisk dramaprojekt for børn — skal finde sted i Danmark i 1986. Til forberedelse af projektet har Arbejdsgruppen om Børn og Kultur bevilget de første 100.000 kr. af en samlet sum på 300.000 kr. fra tipsmidlerne. 150 børn fra hele Europa skal deltage i dette arrangement, som er et resultat af Europarådets initiativer fra børneåret 1979.

Pressekontor for børn og unge

Endelig er det her — pressekontoret for børn og unge. Efter flere års velmenende og fantasifulde tiltag er det nu lykkedes at åbne »Børne- og Ungdomspressen«, pressecentret for vore yngre medborgere.

Kontorets formål er at formidle en bred viden om børns og unges levevilkår, kulturpolitiske muligheder, sociale, pædagogiske og fritidspolitiske vilkår m.v. ud til medierne, interesseorganisationer og til offentligheden i almindelighed.

Baggrunden for pressecentret skal bl.a. findes i diskussioner på seminarer og konferencer, hvor mennesker fra forskellige institutioner og organisationer har haft lejlighed til at mødes. Her har det nemlig hurtigt vist sig, at kendskabet til det, de andre foretager sig, ofte er meget begrænset. Der er derfor et stort behov for at få informationerne ud over de traditionelle faggrænser, så der kan skabes nye og spændende aktiviteter for børn og unge.

Men også kontakten ud til en større offentlighed, til dags- og ugepresse, er en vigtig del af centrets virksomhed. Børnenes hver-

dag er et yderst forsømt område i medierne, selv om den for langt de fleste børn indeholder langt flere aktiviteter og gøremål end de voksnes. Derfor er det vigtigt at udvide kendskabet til børnenes verden, at informere om alle de spændende aktiviteter, der hele tiden foregår — mere eller mindre upåagtet.

»Børne- og Ungdomspressen« udgiver hver fjortende dag et nyhedsbrev med de væsentligste nyheder. Nyhedsbrevet vil blive brugt på bladredaktioner landet over, og det bliver en fantastisk mulighed for jer, der arbejder med børn og unge til daglig, at kunne få jeres ideer og projekter ud til en større offentlighed. Det eneste, I skal gøre, er at tage telefonen og ringe til os på kontoret, eller skriv et par ord, og vi vil kontakte jer.

Tilbage er at oplyse, at bag »Børne- og Ungdomspressen« står blandt andre Dansk Ungdoms Fællesråd, Ungdomsringen og Arbejdsgruppen for Børn og Kultur. Vores adresse er:

Børne- og Ungdomspressen
Knabrostræde 25, kld.
1210 København K
Tlf. 01-32 40 03.

Teater i samfundet

Århus Teater Akademi og Dramatikerstudio arrangerer nordisk seminar

»Vi tror, der er brug for, at teaterarbejderen går i »dialog« med sin tilskuer, der hvor denne befinder sig i sin sociale virkelighed, og ikke kun som et tilbud i »fritidssferen«.

Således lyder en del af oplægget til et nordisk teaterseminar, som arrangeres på Gellerupscenen 4.-9. november af Århus Teater Akademi og Dramatikerstudio, Århus.

Seminarets titel er Teater i Samfundet med undertitlen: Teater som en aktiv medskabende

faktor i samfundets udvikling.

I oplægget til seminaret hedder det videre, at hvis teaterarbejderen går ind i dialogen med tilskuerne, vil der opstå en mængde lokalteater — ikke kun i geografisk forstand, men overalt i det samfundsmæssige landskab. Og derfor er der brug for nye samarbejdsformer, arbejde på tværs af traditionelle faggrænser, og en kvalitativt anderledes opsøgende virksomhed fra kunstnernes side.

Konkret vil seminaret arbejde med dramatikernes funktion i nye

teaterformer, med folkeligt teater i og med lokalsamfundet, med teaterarbejde i bevægelser og folkelige organisationer, og med det nye publikum — det nye teaterbegreb — og fremtidens teater.

Der vil blive forestillinger og arbejdsdemonstrationer med bl.a. »Jordcirkus«, »Beljash« og »Welfare State«. Og temaoplæg ved Sigrum Valgersdottir, Chr. Ludvigsen, Erik Thygesen, Biba Schwoon, John Paul Cook, John Mølgård m.fl.

Rudolf Penka stiller store krav til skuespillerne, og én side af hans humanisme består i, at han også giver klar besked, hvis han mener, en elev ikke har evner til at blive skuespiller. Billederne her er fra Penkas kursus med Artibus og Fiolteatret.

Teatret lever af humanismen

Interview med en af verdens førende teaterpædagoger, Rudolf Penka, DDR, som bliver en af hovedkræfterne ved ny efteruddannelse for børneteater-skuespillere.

Af Magnus Brandstrup

»Penka skaber liv i hver en lille krog på scenen, der er ikke noget med store og små roller, det er helheden, der gælder. Alle er stjerner.«

Skriver skuespiller Inge Engberg i Teaterbladet efter et tre ugers kursus med den østtyske teaterpædagog og instruktør Rudolf Penka.

Penka er en teatermand, vi vil komme til at høre meget mere til fremover. Hidtil har hans navn og hans metode været lidt af en myte herhjemme, efter at han i 1979 holdt et ti dages skuespillerkursus i Danmark. Ti dage der hypigt er berettet om i teaterkredse.

Senest har Rudolf Penka holdt kursus for teatergruppen Artibus og Fiolteatret, og til foråret 1987 bliver han en af hovedkræfterne ved en ny 3 måneders efteruddannelse for børneteatergrupper ved Odense Teaters Elevskole.

Sin første instruktionsopgave i Danmark har Penka fået hos Teaterselskabet, hvor han skal iscenesætte Tjekovs »Tre Søstre«.

Når Penka også fremover ventes at kunne få lejlighed til at inspirere det danske teaterliv, hænger det sammen med, at han er blevet pensioneret fra sit job som lærer ved Hochschule der Schauspielkunst Ernst Busch i Berlin.

Danske grupper vil noget

I forbindelse med forårets danske

børneteaterfestival havde teatergruppen Artibus inviteret Penka til at overvære en række forestillinger, og om sine indtryk herfra fortæller han bl.a. til Børneteater-avisen:

— Jeg er forbavset over den energi, der lægges for dagen ved festivalen, og de seks forestillinger, jeg nåede at se, var alle gode — specielt fordi skuespillerne har noget at sige, og alle forestillingerne havde et humanistisk sigte — altså noget at gøre med at skabe en mere menneskelig verden.

Han har dog bidt mærke i, at der er visse tekniske og artistiske mangler, og at der naturligvis er en del amatøragtigt med et så stort udbud af grupper, men til gengæld er der et stort engagement at bygge på.

Det humanistiske sigte er en væsentlig kerne i Penkas teaterarbejde. Selv er han uddannet efter metoder fra den store russiske teatermand Stanislavski, og han har senere arbejdet tæt sammen med Bertolt Brecht.

Penka har i sit arbejde lavet en syntese mellem de to, som han i øvrigt mener bliver helt misforstået af eftertiden. Ud af denne syntese er opstået, hvad der nu er kendt som »Penka-metoden«.

Lægger vægt på ensemblet

Penka er som nævnt imponeret over de danske børneteaters store engagement, men han advarer mod, at man stiller sig tilfreds med det. Hver dag, hver oplevelse, hvor opgave er en ny udfordring og må tages op i en evig bearbejdelse for en evig nyskabelse.

— Og, siger han, man må også kunne forlange, at de tekniske færdigheder er i orden.

På dette felt får Penka altså mulighed for selv at gøre noget ved sagen i forbindelse med efteruddannelsen for børneteatergrupperne.

Man skal more sig, siger Penka.

Men hvad er det da, han kan tilføje dansk børneteater?

Ja, først og fremmest vil de blive præsenteret for en sætning, han ofte dvæler ved: Man skal more sig!

Samtidig er han kendt for en kolossal kompromisløshed over for skuespillernes arbejde. Han stiller sig ikke blot tilfreds med det første det bedste bud. Han forlanger mange udspil fra skuespillerne, før det rigtige bud med det rigtige sigte er på plads i forhold til helheden og hensigten med forestillingen. Han lægger stor vægt på ensemble-spil. Enhver spiller må vide, hvorfor hun gør hvad på scenen, og indse, at hun er kun så god på scenen, som hun gør sine medspillere. Partnerspil er det vigtigste.

Skuespillerne er centrum for forestillingen. Og Penka advarer mod tendenser til at konstruere ambitiøse scenebilleder, som man ikke kan spille i, og som i værste fald tager fokus fra skuespillerne.

Ordet det sidste middel

Han vil også gerne have fat i dramatikere. Dem der leverer ordene til spillerne. De skal inddrages i arbejdet på teatrene. Og så mener han i øvrigt, at ordene er den allersidste udvej i skuespillernes udtryk.

— Før skuespillerne griber til replikker som redningsplanke, må holdning og gestik være klar.

— Der er i dag, siger Penka, et krav om et nyt og moderne teater. Men for alt for mange er det ensbetydende med at lave store billeder med vægt på dans, musik osv., hvor skuespillerne kun er fremførere af teksten i det store billede.

Men hvad er det da for et indhold i forestillingerne, som Penka ønsker, de danske teatergrupper skal åbne øjnene for?

Det er for eksempel klassikerne. Det er Tjekov, og det er Ibsen. Det er forestillinger med humanistiske elementer.

— Fordi, siger han, i teatret er alt tilladt, men der skal altid være det humanistiske element. Basis må være den humanistiske holdning til livet og til omverdenen. Og humanisme har igen noget med socialisme at gøre.

Krig og fred

— Vi lever i en tid, hvor humanismen undertrykkes, hvor vi er nået så langt i den teknologiske udvikling, at vi ikke længere kan forholde os til den. Derfor er sensibilitets tid kommet igen, og vi kan lære af tidligere tiders etik og moral, som er blevet glemt. Teatret lever af humanismen, og i stedet for at bruge det som afskrækkelsesmiddel ved f.eks. at fremstille krigens rædsler, må vi med det humanistiske teater gøre sindene følsomme, siger Penka og forklarer i den sammenhæng, hvorfor f.eks. Tjekov igen er aktuel både i den østlige og vestlige verden.

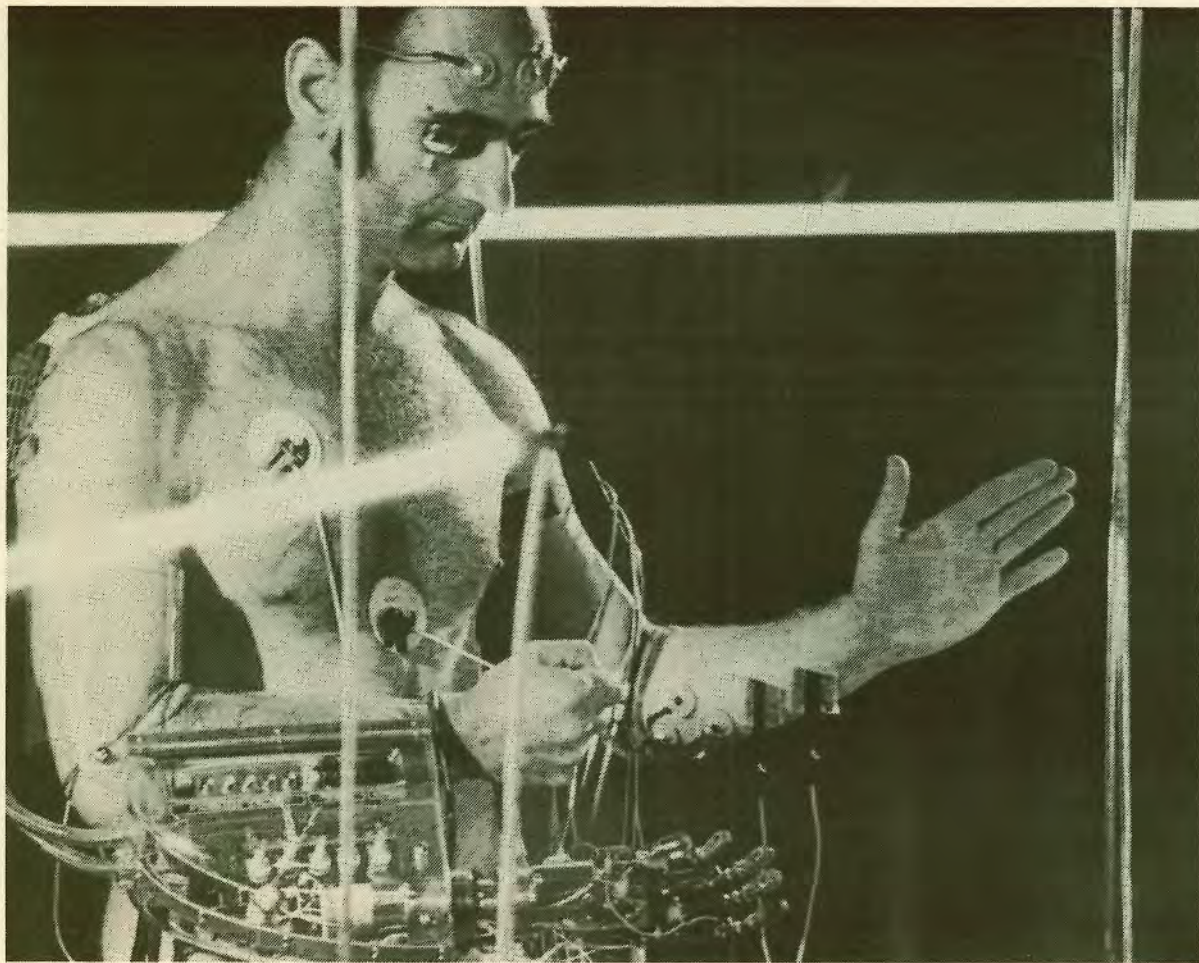
— Han spørger: Hvordan skal vi egentlig leve? — Alle hans personer er ulykkelige, og de søger efter et bedre liv.

Om forskellen på at arbejde med teater og med samfundsforhold i DDR og i Danmark, siger Penka:

— De største problemer, vi har lige nu, er de samme i de to lande: Krig og fred. Og teatret skal bruges til at menneskeliggøre livet. Men problemerne, man kaster sig over, er naturligvis forskellige i de to lande.

På spørgsmålet, om det kræver specielle forudsætninger at spille teater for børn, siger Penka:

— I DDR er der pædagoger ansat i børneteatrene, men det vigtigste er kærlighed til børnene. Og man skal lave børneteater, fordi det præcist er det, man har lyst til.

Den australske body-artist Stelarc med en tredje arm.
Foto: Bruno Morey.

Teater i fremtiden

Et seminar i forbindelse med Fools-festivalen

Af Biba Schwoon

Fools-festivalen, juni måned i København. Det store pust udefra, der skulle kunne løfte teaterlivet i Danmark et par streger. Det arrangement, der kan trække et ungt publikum, som ellers ikke ses i de danske teatre.

Sideløbende et seminar: Teater i fremtiden. Med den hensigt at vurdere »teatrets position og muligheder i et samfund i hastig forandring«. Det var tanken, at deltagerne skulle danne et meget bredt forum af teaterfolk og teoretikere fra samfundsfagene. Men det viste sig slet ikke at være så nemt, som det var tænkt.

Var der da ingen teaterfolk? Jo administratorer, dramaturger, kritikere, studerende og inviterede diskussionsledere og så ganske, ganske få skuespillere, instruktører, dramatikere. Samfundsfagene var bedst repræsenteret i forelæsernes rækker og så lod de sig se, når særligt prominente personer holdt forelæsning.

Skulle det være prisen? 1.500 kr. for forestillinger, arbejdsdemonstrationer, udenlandske gæsteforelæsere, natcabaret mm. er ikke urimeligt, men måske alligevel for dyrt for teaterfolk, der ikke får offentlig støtte.

Eller tidspunktet? Lige ved sæsonslut, der hvor alle skal til at nyde ferien. Har da ingen danske teaterfolk tid og ork til at møde deres udenlandske kolleger på dansk jord?

Fremtiden

Er det da muligt at tale om fremtiden og fremtidens teater? Kan de mange forestillinger, den enkelte gør sig, samles i en debat, der blir til andet end meningsudvekslinger om det, vi allerede kender?

Efter seminaret må man sige nej. Folk taler i stedet om nutidens og fortidens teater, om egne planer i kort fremtidsperspektiv. Egentlig fremtid lokker knap så mange frem.

Og dog — en Stelarc, australsk body-artist, bosat og arbejdende i Japan, opererer med en 3. arm uden ganske at ha' kontrol over dens bevægelsesmuligheder. Han tror på teknologien som en udvidelse af og supplement til det menneskelige legeme, så det i højere grad vil kunne tilpasse sig ændrede vilkår. Han udforsker sit eget legemes tærskler ved at lade sig hænge op i store slagterkroge og svæve i kraner ud over ukendt (by)landskab. Han samarbejder med forskere, men finder måske selv løsningerne, før de gør. En lille, meget smilende mand med udpræget sans for humor og basale sansepåvirkninger, men uden bremseklodser, der hvor andre ville stoppe. Det er ikke teater, han laver, men han er »performing artist« i en blandingsform.

Er der overhovedet grund til at tro på teatrets fremtid? Når så få ta'r sig adgang til teatersystemet både som udøvere og som publikum, spurgte Trevor Davis som indledning til seminaret. Men allerede under det oplæg, som en fremtidsforsker fra Institut for Fremtidsforskning holdt, blev to ting så klare, at de tegnede sig gennem resten af seminaret: erhvervslivets fremtidssyn harmonerer dårligt med et kunstnerisk

vi kender fra tegneseriernes fremtidsflip.

Hvilket teater vil spille op til det fremtidsbillede — som iøvrigt lyder mere mistrøstigt, hvis man leger med på fremtidsforskningens »Only innovation lasts forever« og tænker sig et teaterselskab af 1995, der leverer Cultural Products! Teater som traditionelt tilskuersfænomen vil ikke længere findes, men der vil være masser af deltagerorienterede teaterbegivenheder.

Teater i erhvervslivets tjeneste

Eller skal vi hellere vælge det teater, som vil kunne »stimulere«, udfordre og provokere ungdommen med nye ideer, sådan som de forlanger for overhovedet at vælge teater frem for rock-koncerter eller film eller blandingsformer med andre komponenter.

Michael Morris, daglig leder af teaterafdelingen i ICA (Institute of Contemporary Arts) i London, havde gjort den erfaring, at det unge publikum på ICA kom dér til forskellige arrangementer, men ikke ville drømme om at gå i andre teatre. Han var derfor optaget af forskellen mellem det teater, hvor skuespilleren er afhængig af en dramatikers ord, og det, der skabes af »performers« — som har en slags eneret til egne ord, fordi ingen andre vil kunne optræde med dem. Vil den traditionelle dramatik forsvinde i fremtiden? Mange fra de billedkunstneriske områder beskæftiger sig i dag med teater og finder kun langsomt sammen med ordene.

I den forbindelse hæftede Michael Morris sig ved, hvor håbløst stift og tidsfremmed bevillingssystemerne fungerer, som de er opdelt i kasser. ICA ta'r ubekymret imod sponsorpenge fra velbeslædede firmaer, føler sig ikke presset af den grund, ser snarere tendensen som en nedbrydning af grænser.

Et teatergruppe som den engelske IOU kunne osse ha' fortalt

sørgelige historier om manglende bevillinger, men valgte i overensstemmelse med seminarets formål at fortælle om udviklingen af deres arbejde. Som billedkunstnere, arkitekter og musikere udsøger de sig bevidst »ufærdige« spillesteder, som tilbyder et stærkt visuelt miljø, men som de alligevel selv kan præge. Gruppens udvikling fra arbejde fortrinsvis med »images« — billeder — til at benytte flere »stories« — ord og historier — handler ikke så meget om ordenes utilstrækkelighed som om den tid, gruppen skulle ha' til at lære selv at styre ordene, uden at de »løb med« dem.

Dramatik og verdenspolitik

En ikke-teatermand som Johan Galtung, fremtidsforsker og utroligt engagerende forelæser — efterlyste her som på tidligere nordiske seminarer dramatik, der direkte spejler og behandler tidens store politiske spørgsmål. Han savner et arbejde, der ta'r tråden op efter Brecht, men ikke nødvendigvis som han skrev, lisså vel med inspiration fra orientalsk drama og/eller Beckett — og kunne selv tænke sig at være konsulent på en sådan skriveproces. I det svenske teatertidsskrift entré nr. 2, 1985 kan man læse, hvordan han sætter sine tanker om dramatikken i direkte sammenhæng med den politiske opdeling af verden i dag. Han udfordrer dramatikeren — eller den skrivende skuespiller — og taler om en dramatikerkrise, ikke en teaterkrise. Dramatikeren må kunne forene de store politiske spørgsmål med skabelsen af mennesker i tvivl på scenen. Problemerne må vises i menneskelige konflikter. Emotionel oplevelse gi'r intellektuel indsigt.

Finsk skuespilleruddannelse

Outi Nyytäjä (fra august 1985

mangfoldigt udtryk — og den kunst, der fungerer som udfordring til et smalsporet syn på fremtidens tilværelse, har en stadig voksende opgave, som hverken tåler dovenskab eller mangel på styrke. Heldigvis var ingen af delene at spore hos de teaterfolk og samfundsforskere, som besøgte København under Fools-festivalen.

I 1995 — sagde fremtidsforskeren — vil robotter selv fremstille flere robotter på robotfabrikker. Magtbalancen vil hvile på rumteknologi så avanceret, som den

La Fura dels Baus. Foto: Jan Rüz.

Gruppeteaterfestival i Odense 1985

**31. oktober
– 3. november**

Program for festivalen

I samarbejde mellem Banden, Odense Teater, Foreningen Af Små Teatre og Teatercentrum i Danmark afholdes gruppeteaterfestival i Odense i dagene d. 31. oktober til d. 3. november 1985, hvor teatergrupper fra hele landet vil opføre deres ungdoms- og voksenforestillinger.

Festivalen arrangeres for at give publikum mulighed for på få dage at få et indblik i, hvad der produceres af voksentheater i teatergrupperne. Festivalen støttes økonomisk af Odense kommune og Fyns Amt.

På de følgende sider præsenteres de forestillinger, der deltager i festivalen.

Information og billetsalg

hos Banden, Rosenhaven, Filosofgangen 19, 5000 Odense C, tlf. 09-13 16 62.

Forsalg starter 14. oktober.

Billetpris pr. forestilling: kr. 45,-

Rabatkort til 3. forestillinger: kr. 100,-

Fyns Amtskommune har givet tilskud, således at det er muligt at give ungdomsrabat til unge under 25 år:

kr. 22,-

Billetter og rabatkort kan købes i Rosenhaven indtil to timer før hver forestilling eller på spillestedet fra 1 time før.

Ret til ændringer i programmet forbeholdes.

Adresser på spillestederne:

Rosenhaven, Filosofgangen 19, Odense C
Odense Teater, Jernbanegade 21, Odense C
Værkstedet, Jernbanegade 21, Odense C
Skægspire, Vestergade 68, Odense C
Vintapperteatret, Vintapperstræde, Odense C
Odense Friskole, Hjallesvej 2, Odense C
Marie Jørgensens Skole, Skt. Hans Plads 3-5, Odense C
AOF-Centret, Hunderupvej 103, Odense M
Fyns Studenterkursus, Hunderupvej 17, Odense C

Kl.	Torsdag d. 31. oktober	Freitag d. 1. november	Lørdag d. 2. november	Søndag d. 3. november
13.00			Cassandra Kong Ubu Superstar <i>Rosenhaven</i> Ø-Gruppen Brudstykker <i>Værkstedet</i> Madsens Album Den danske sang <i>Marie Jørgensens Skole</i> Masken On The Rocks <i>AOF-Centret</i> Rimfaxe Teater Nyd det <i>Fyns Studenterkursus</i>	Turnus Han, hun og harpen <i>Rosenhaven</i> Verdens Lilleste Cabaret Celeste <i>Værkstedet</i> Filuren Indbrud <i>Odense Friskole</i> Vaganterne I rum sø <i>Fyns Studenterkursus</i>
14.00			Herude på landet Landmandsliv <i>Odense Teater</i>	
15.00			Artibus Livet er en gave <i>Odense Friskole</i> Vandrefalken En sjæl i politik <i>Vintapperteatret</i>	SOS Teatret og at ingen bliver væk <i>Odense Teater</i> La Luna Madame Eva <i>Odense Friskole</i> Banden 5 minutter i tolv <i>Vintapperteatret</i>
17.00		5×Kaj Lolita Lovers <i>Odense Teater</i> Masken Ingen kan være alle ... <i>Værkstedet</i> Marquez Madame Bovary <i>AOF-Centret</i>	Marquez Kroppen er et digt <i>Odense Friskole</i> Gadesjakket Bland dig udenom <i>Fyns Studenterkursus</i>	Jomfru Ane Teatret Dream Killer <i>Rosenhaven</i> Verdens Lilleste Sommerfuglen <i>Værkstedet</i> Vestenvinden Golem <i>Odense Friskole</i> Teaterkompagniet Suppe, steg og is <i>Fyns Studenterkursus</i>
18.00			Gruppe 38 Romeo og Signe <i>Marie Jørgensens Skole</i> La Luna Den blå time <i>Værkstedet</i>	
19.00		Teaterbutikken Ude af drift <i>Fyns Studenterkursus</i>	Dueslaget Stadsmusikanterne <i>Odense Friskole</i>	
20.00	Banden/Baggårdteatret Marathondansen <i>Rosenhaven</i>	Møllen Barnlige historier <i>Rosenhaven</i> Fønix Eclipse <i>Odense Friskole</i>	Skifteholdet Tundra <i>Rosenhaven</i> Comedievognen Schyyy børnene sover <i>Odense Teater</i> Fiolteatret Når man har følelser <i>Skægspire</i>	
21.00		Dueslaget Café Friheden <i>Værkstedet</i>		
22.00		Klister Sisters Klister Sisters <i>Odense Teater</i>		

Artibus: »Livet er en gave – pak den ud!«

ARTIBUS

Livet er en gave – pak den ud!

— handler om, at der er håb forude! Der er lys i mørket, og det kan nytte. Den handler også om alt det, enhver ungdomsforestilling med respekt for sig selv har handlet om de sidste 10-15 år: Krig, mobbing, undertrykkelse, kønsroller, menstruation, idoler, atomkraft, vold, opdragelse, uddannelse, reklame — føj selv til.

Men når det er overstået, så handler forestillingen egentlig om Alex, Bille og Claus, der står ved begyndelsen af alting. Der, hvor nogle siger, at verden står åben — men det er en verden, der tit er et lukket land for dem, der aldrig har prøvet før.

BAGGÅRDTEATRET & BANDEN

Marathondansen

Marathondansen er historien om en af de bizarre hændelser, som fandt sted under 30'ernes krise.

En dansekonkurrence på liv og død.

Et svedigt, pinefuldt show. Som i 6-dagesløb en lukket verden af skrevne og uskrevne regler, af stærke følelser, indædt opgør, sammenbrud, fandenivoldsk humor og drømme om lykke og en bedre tilværelse.

Kostumeskitser fra
»Marathondansen«

Banden: »5 minutter i tolv«

BANDEN

5 minutter i tolv

af Jan Bergquist

Krig eller fred — oprustning eller nedrustning, jeg siger bare: Velkommen til vores program
5 minutter i tolv.

Kerne våben er noget, som gør mange mennesker urolige, oftest uden grund, vil jeg påstå. Der er skrevet i tusindvis af artikler om dette emne — er der noget at sige til, at almindelige mennesker bliver bange — så bange, at den almindeligste opfattelse er, at én eneste bombe — BANG — så er det slut. Sådan er det jo slet ikke.

Selvfulgelig kan en kernevåbeneksplosion udrette en del skade — men det er jo meningen, kan man sige, og det er klart, at står man der, hvor eksplosionen sker, så er det slut — men som jeg plejer at sige: Hvorfor i alverden skulle man stå lige netop der?

.... Dette er et lille uddrag af Bandens forestilling *5 minutter i tolv*, der på en barsk satirisk måde prøver at ramme en pæl igennem kernevåbeneksperternes »ekspertise«.

Cassandra

CASSANDRA

Kong Ubu Superstar

I 1896 stormede det på det lille »theatre de l'oeuvre« i Paris. Med sit beskedne »pislort« oprev og chokerede den groteske Far Ubu sindene hos den fremmødte skare, og det varede længe, inden bølgerne efter uvejret lagde sig.

Alfred Jarry og hans figur Ubu blev hovedinspirationen hos det tyvende århundredes dadaister og surrealistere i såvel kunst som antikunst.

Han har i dag, 100 år senere, ikke mistet sin aktualitet.

Ubu er komisk, men farlig.

Ubu er tragedie og cirkus.

Ubu er klovn på magtpodiet.

Ubu bringer latteren, men smilet stivner.

COMEDIEVOGNEN

Schyyy børnene sover

Af Kristen Bjørnkjær

Lisa, Andreas og Jørgen er børn af tresserne, da Beatles fik en hel verden til at synge med på »All You Need Is Love«, mens man på TV daglig var vidne til amerikanske soldaters højteknologiske krig i u-landet Vietnam. 1968-generationen kasserede forældrenes værdier over en bred kam.

Comedievognen: »Schyyy ... børnene sover«

Fællesskab, solidaritet, fred og kærlighed var nøgleordene.

I dag er billedet totalt ændret. Mens forældrene har brugt et endeløst antal timer på at diskutere og eksperimentere sig til, hvordan man mest rigtigt forholder sig til sine børn, er de lige så stille vokset op og har fået deres egne meninger og forestillinger.

DUESLAGET

Café »Friheden«

– en illegal cabaret

Modstandsbevægelsen under 2. Verdenskrig havde mange fronter og mange våben. Fronterne var såvel besættelsesmagten som de kræfter, der samarbejdede med den. Våbnene spændte fra alskens isenkram til selve den danske mentalitet, som gjorde det umuligt for de humorforladte besættelsestropper for alvor at sætte sig på de traditionelt fredsommelige danskere.

Dueslaget har lavet en cabaret om besættelsestiden. Og det er ikke blevet en støvet museumsforestilling. Den kalder tingene ved rette navn og handler iøvrigt lige så meget om her og nu, som om dengang og hisset. Den er en venlig tanke til PH, af hvem vi har lånt et par af sangene. Resten har vi selv produceret.

DUESLAGET

Stadsmusikanterne

– en musikalsk forestilling om minoriteter

.... »Du har ingenting. Du er ingenting. Du kan ingenting. Men sammen med mig kan du muligvis godt slå dig igennem. Vi skal ikke ha' det rod med at alle bestemmer. Der må også være nogen, der adlyder. Og du er måske ikke helt dum, men lidt dum er du! Kom så igang.«

Dueslaget: »Café Friheden«

Filuren: »Indbrud«

I Stadsmusikanterne er ordene lagt i munden på den eventyrligt onde røver. I virkeligheden er ordene ikke så sjældne endda. Vi har alle hørt dem før. Nogle oftere end andre. De seks figurer i Stadsmusikanterne er vokset op med dem. De bevæger sig på bunden af et hierarki, hvor tilpasning, dannelse, personlighedsfor nægtelse og lydig adfærd er en forudsætning for ikke at skaffe sig en plads blandt samfundets udskud.

FILUREN Indbrud

En foruroligende og smertefuld — men samtidig også grinagtig og øm historie — om to kammerater, Jack og Bønne, der bryder ind i et såkaldt typisk dansk hjem for at stjæle, hvad der måtte være af hurtigt omsættelige værdier.

Indbruddet udvikler sig til en grovkornet affære, hvor alt er tilladt, og hvor de to makkere selv må sætte grænserne. Men det bliver bestemt mere, end forholdet imellem de to er baseret på. Indbruddet bliver til et brud ind bag den slagfærdige jargon og attitude, som ellers har gjort dem så stærke sammen. De bliver derfor pludselig konfronteret mere ærligt og sandt med hinanden og med sig selv.

Og det får konsekvenser.

Fiolteatret: »Når man har følelser«

FIOLTEATRET

Når man har følelser

Et stykke i 8 billeder af kvinders liv i 1910. Af Maria Jotuni (1880-1943)

To kvinder ankommer til et forsamlingshus, med ribbe og plint, opgående sol og flag for Gud, konge og fædreland.

De skal opføre en forestilling. Med sig har de en stor kuffert med ting, som kvinder har brugt igennem tiderne.

Vi møder tjenestepigen, englemageren, provstinden og frelserpigen mm.

De fortæller med humor og alvor, iblandet skillingsviser, om kærligheden, om at gå på kompromis og hvordan det går, hvis man lever efter andres hoved og ikke sit eget.

Trods tragiske nuancer åbner Jotuni's livssyn vejen til klog og humoristisk livsforståelse.

FØNIX TEATRET

Eclipse

I en tid, hvor den teknologiske udvikling forvandler sprogets og ordenes mening, er det nødvendigt at se på mennesket og dets handlinger uden ord.

Vi taler, men forstår ikke — vore kontakter er mangfoldige, men anonyme — vi har utallige muligheder for at udtrykke os, men forbliver passive. Vi forelsker os uden at kunne nå ind til hinanden — eller ind til os selv.

»Eclipse« er en non-verbal forestilling, der handler om alt dette med udgangspunkt i et arabisk digt fra det 13. århundrede:

Hvem skal jeg tale til i dag,
når brødrene er onde,
og vennerne af i dag/
ikke kan elske?

Hvem skal jeg tale til i dag,
når den milde går til grunde,
mens den onde har adgang/
til enhver?

Hvem skal jeg tale til i dag,
når brødrene er slette,
og man søger tilflugt/
til fremmede efter oprigtighed?

»Eclipse« er epokegørende derved, at laserdesign og koreografi fra starten er tænkt sammen. Laserlyset er afgørende for stykkets koreografiske opbygning.

Gadesjakket: »Bland dig udenom«

GADESJAKKET

Bland dig udenom

Det er weekend, og der skal ske noget. Nogle gange kan der ske mere i en weekend, end man havde regnet med.

Dem, der sker noget for, er Mia, teenager, og hendes mor Anna, der bor alene sammen.

Set gennem Mia's dagbog får vi et billede af, hvordan de har det med hinanden.

Det handler om, hvordan man snakker sammen og (ikke) prøver at forstå hinanden.

Det handler om festerne, tøjet, drengene og skolen.

Det handler om at få lov til at leve sit eget liv.

Gruppe 38: »Romeo og Signe«

GRUPPE 38

Romeo og Signe

»Signe græd meget som barn, men det gør alle børn. Først da hun allerede var en stor pige og alligevel græd, sagde hendes mor:

— Du skulle skamme dig i din alder! Du har jo ikke noget at græde for, det var en anden sag, hvis du var et skilsmissebarn! Signe skammede sig og holdt op med at græde, og pludselig kunne hun ikke se noget«

Sådan begynder Villy Sørensen sin ikke helt ufarlige historie om Signe, der blir blind, da hun holder op med at græde — og siden kan hun kun se, når hun får tårer i øjnene — og sådan møder hun Romeo, sit livs store kærlighed.

HERUDE PÅ LANDET

Landmandsliv — taget på kornet

Billederne, der består af både tale, sang og musik, når langt omkring, samtidig med, at de fortæller historien om det unge landmandspar, der kæmper for deres eksistens og ret til at forblive på fødegården. Deres arbejdsdag, deres økonomi, deres forsøg på at rationalisere, deres indbyrdes forhold, kønsroller, deres forældres forventninger

»Et selvportræt« af landbruget idag — er stykket blevet kaldt. Det er skrevet af fem forfattere, der alle har et nært kendskab til landbefolkningens menneskelige og sociale forhold: Knud Sørensen, Jens Smærup Sørensen, Hans Chr. Hansen, Jytte Borberg og Helga Moos.

Herude på landet: »Landmandsliv«

Jomfru Ane Teatret: »Dream Killer«

JOMFRU ANE TEATRET Dream Killer

Der sidder fire unge i et rum med ti stole og to døre. De er tilsagt af »nogen« til »noget«. De venter, de forventer.

Det her er nok chancen, prøven, lykkens gang, men der sker ikke mere, rummet lukker sig omkring dem. Nu må de leve i det, sammen.

De fire har hver deres kendetegn. Sportsfreak, rockerpige, skuffepoet, dydsmønster. Boksehandsker, fed bog i snor, springkniv, en taskefuld dameblade og bananer. Personklicheerne bliver skrællet af deres mennesker som skrællen af bananerne. Dream Killer er en anti-realistisk forestilling, som gør brug af masser af musik og dans.

KLISTER SISTERS Klister Sisters

»Klister Sisters« er et cabaret-show med fem dejlige damer i netstrømper og nappa, der på egen charmerende vis underholder med selvgjorte monologer, velkomponeret musik og flerstemmig sang. Et beslutsomt hovedspring ned i det frække, følsomme, pølsede, pudrede og private — så sjofelt, at det næsten er smukt, og mindst lisså godt som et udenomsknald.

Klister Sisters

Madsens Album: »Den danske sang«

LA LUNA Den Blå Time

Hun fortæller, lever, oplever, genoplever og fortæller igen

Drøm og virkelighed går i ét med billeder fra den gamle dames liv. Fortællingen bli'r til i mødet mellem hendes nære omgivelser, det gammelkendte og det nye. Hun spørger ikke hvorfor; men i sit barnligt-gamle udtryk tegner hun historien om et menneske, som har levet i sin lille verden og nu — endelig — vil ud.

Den blå time er begyndt.

LA LUNA Madame Eva

En ganske almindelig kvinde — hvis skæbne blev at elske en mand højere, end han elskede hende — at elske en mand, der kun elskede magten.

Hun hed Eva Braun og var født i 1912 i München — manden hun elskede hed Adolf Hitler — og var på det tidspunkt en fattig kunstner, der solgte malede postkort på gaderne i Wien for at overleve.

Hun var 17 år, da hun mødte ham første gang — han 40. Hun arbejdede som fotografassistent — han var i færd med at gøre politisk karriere.

De kæmpede side om side for at nå deres mål. Adolf Hitler ville lægge verden under sig. Eva Braun ville gøre denne mand til sin.

— En fantasi over Eva Brauns liv og følelser.

MADSENS ALBUM Den danske sang

Nogle steder synger man det, som andre har bestemt, der skal synges.

Der findes andre sange, der endnu ikke er skrevet ned på papir og sat på noder, der er dem, der skal opleves, høres og ses, inden de bliver til lyde på stemmebåndene.

Sangen er det, som dukker frem, når man er ked af muren foran udsigten, eller er jublende glad for et dækket frokostbord. Til glæde for nogle, pestilens for andre. Det ligger på tungen, smager af sødt og kærtegn, eller af skæg, fest, styrke og oprør. Men hvis det ikke får øjnene til at skinne, gør havet mere blå, og græsset mere grønt, så er det fordi det ikke er ens egen sang.

I forestillingen kommer I til sangaften med lærer Madsen. Madsens sangkor er et helt almindeligt kor, men denne aften klinger sangene ikke rigtigt. Vi rives med på en besynderlig færd, en rejse igennem landet på jagt efter den danske sang.

Marquez: »Kroppen er et digt - kærligheden en sang«

TEATERGRUPPEN MARQUEZ Kroppen er et digt — kærligheden en sang

Han: Jeg er ikke Lawrence Ferlinghetti.

Men han digter og drømmer med krop og stemme. Han indser, at han ikke kan indfange lyset — en udefinerlig magtesløshed overvælder ham. Angsten dukker op som en ubuden gæst. Ude i samfundet — hvem har behov for ham? Han formår ikke at sælge sine digte og sine drømme. Kærligheden — hans åndelige føde — holder liv i ham.

Hun — lever og eksisterer i sin sang og sin kærlighed til ham. Men angsten smitter

Håbløsheden og mindreværdsfølelsen er med til at gøre kærligheden til et fængsel.

TEATERGRUPPEN MARQUEZ

Madame Bovary

– down town

Emma fra Gustave Flauberts roman Madame Bovary har en »lidelsesfælle« Sally i New York. I en lagerbygning eller garage i den fattigere bydel har Sally isoleret sig og skaber sin egen virkelighed med helte og elskere i en storslået harmoni.

»Hun var på vej ind i noget vidunderligt, hvor alt ville være lidenskab, ekstase, galskab, et umådeligt blåt rum omgav hende, følelsens tinder glitrede i hendes tanker, hverdagen sås kun langt borte, allernederst, i mørket, i mellemrummene mellem disse højder.« (Gustave Flaubert)

TEATERGRUPPEN MASKEN

... On The Rocks

Elisabeth har travlt med at skabe sig en karriere. Hvorfor har hun det? Og hvorfor har hendes søster tilsyneladende ikke travlt med noget som helst? To søstre med en vidt forskellig holdning til livet — bundet sammen af en fælles forventning. En fælles skæbne.

Hvad er det for en klemme, deres far åbenbart har på dem?

Hvordan kan varme og kærlighed overleve i en tid med kulde og egoisme?

En forestilling om en tid, hvor der er udsalg af holdninger, og hvor solidariteten sælges til tilbudspris i et forsøg på at opnå hvad?

En forestilling, der i en spændende, humoristisk stil gør op med selvtilstrækkeligheden.

TEATERGRUPPEN MASKEN

Ingen kan være alle tilpas

»Ingen kan være alle tilpas« har undertitlen »Et folkeeventyr?«

Spørgsmålstegnet er en ikke uvæsentlig detalje, thi denne forestilling lader sig ikke så nemt sætte i bås. Man kunne kalde det en farce, et melodrama, en eventyrlig historie, en stumfilm med lyd, en tegneserie med bevægelser.

Prinsesse Ylette, datter af den 180 år gamle Kong Oskar, får i sin iver efter at gøre faderen tilpas, sin stemme til at sidde fast i et alt for højt toneleje.

Da den stortalende doktor Dilerius Dittendat ikke kan kurere prinsessens stemme, tilkalder kongen den storpralende Ridder Robert.

Han forelsker sig naturligvis i prinsessen, men at kurere hende viser sig at være en svær opgave

Stykkets handling foregår i en tid uden årstal.

Masken: »Ingen kan være alle tilpas«

Møllen: »Barnlige historier«

MØLLEN

Barnlige historier

– efter en novellesamling af Peter Bichsel

Vi har samlet nogle mennesker — ikke de smarteste, ikke de klogeste, ikke de smukkeste; men dem som altid er der, dem der ikke er bud efter. De stille eksistenser, vi knap nok ænser, men som alle har en historie, der skal fortælles. En historie der er rørende, komisk, kosmisk og meget vedkommende.

.... for enden af hovedgaden, der hvor fortovet holder op og grøfterne begynder, starter vores historie! En tynd, grå mand — næppe værd at beskrive — gråt hår, grå hat, grå habit og om vinteren en lang, grå frakke, lever her sit liv i en endeløs række af ensformige dage. Så ens, så grå, at de næsten bliver usynlige. »Nu må det blive anderledes,« sagde manden til sig selv en dag, solen var særlig klar og lysende

På byens slidte jernbanestation »bor« en mand — lille, ilter og i en lidt for lang frakke. Hans hoved svirrer med tal, tider, numre og bynavne. Han kan nemlig noget, ingen anden kan; han ved *alt* om tog. Hvor de starter fra. Hvor de har endestation. Hvor de standser. Hvor man skifter. Om de har spisevogn. Hvad billetterne koster, osv., osv. — simpelthen det hele. *Tog* var hans interesse, hans lidenskab, hans hele liv. Og han var lykkelig — indtil den dag jernbaneselskabet åbnede et informationskontor på stationen

5xKaj

5 x KAJ

Lolita Lovers

Tysk tissemandsteater

Øm sextango

Romantiske bumser

Utrolige dansenumre

Hunde, aber og heftig Kaj-rock

Bilen er rustet, vommen er vokset, konen er gået, huset er røget på auktion, men guitaren virker endnu

RIMFAXE TEATER

Nyd det

Af Leif Petersen

En ung arbejdsløs kommer for sent til toget — straks efter ankommer en travl rejsende, der momentant forveksler den unge mand med kontrolløren.

Så er spillet i gang, og der oprulles en konflikt med tydelige sociale og moralske overtoner mellem

Rimfaxe Teater: »Nyd det«

den stræbsomme velfærdsdanser, med sine uforgribelige meninger om alt og alle, og fantasien, improvisatoren, hvis mål synes at indskrænke sig til at skabe så meget underholdning som muligt i den øjeblikkelige situation.

I spillet blander sig også en ung pige. Hun er på vej til toget, men indblandes i begivenhederne og kommer til at virke som katalysator i det forløb, der fører til stykkets voldsomme og uventede afslutning.

SKIFTEHOLDET

Tundra

I kender dem godt — de tre: Vera, Viktor og Gloria.

Moderen, som altid er så optaget af andres behov, at hun fuldstændig glemmer at leve selv.

Viktor — tidens mand — »Peter Pan-manden«, som kun vil have det sjove — men afskyr forpligtelser og hellere tager et bad end et skænderi.

Og Gloria, den unge, som alle lefler for, men ingen tager alvorligt.

»Tundra« handler om den tid, vi lever i. Om det følelsesmæssige polarlandskab — som i dag får os til at sidde i hver vores lille glasklokke og betragte de andre som modstandere. Om de uerkendte følelser, som, når de ikke kommer ud i tide, sidder i én som en tidsindstillet bombe og ofte ender i vold.

Eller man flygter over i fiktionen — i den gode drøm — for i »Amanda Toy's Eventyr« er man hovedpersonen, og der ender alting lykkeligt. Eller

SOS TEATRET

.... og at ingen bliver væk af Lene Malmstrøm

SOS Teatret er ingen veletableret institution. Foreløbig er det blot en interessegruppe for teaterfolk og sundhedsarbejdere, der gerne vil lave et teater, der kan fokusere på problemer omkring sundhed/sygdom, videnskab/etik eller menneske/samfund, spørgsmål der blandt andre er aktuelle inden for sundhedssektoren.

Som pilotprojekt optræder de fire skuespillere Paul Henrik Borup-Jørgensen, Malene Krogh, Ebba Nørager og Ernst Meyer med dette samtaledigt, som er realiseret med støtte af Jacob Oschlag.

Lene Malmstrøms tekst tager udgangspunkt i hverdagen på en psykiatrisk afdeling. En ung, psykotisk patient, hans mor, en læge og en sygeplejerske videregiver deres oplevelser af hinanden. Det handler om magtspil i en familie, magtspil i en hospitalsafdeling og om veje ind i og ud af konflikter.

TEATERBUTIKKEN

Ude af drift

Den sande historie om et rockbands fødsel og storhed. Om en drøm, der synes umulig, men går i opfyldelse. Om fem menneskers søgen efter et ståsted — og erkendelsen af, at det konstant skal erobres, ikke kan vindes én gang for alle.

Ugeavisen København skrev: »Successen er klar, ingen tvivl om den sag.«

Information skrev: »Man kan slæbe en 8.-10.

Teaterbutikken

Teaterkompagniet: »Suppe, steg & is«

klasse derind og være sikker på de hverken keder sig eller føler sig pædagogisk befamlet og udstillet. God dramatisk brugskunst.«

TEATERKOMPAGNIET

Suppe, steg & is

Det ville glæde Majbritts forældre at se jer til en rigtig familiefest med suppe, steg og is.

I er inviteret til Majbritts konfirmation i selskabslokaler med hvide duge og lejet porcelæn. Majbritts mor tager imod, og I bliver gelejdet på plads af en tjener i sort, mens hyggemusikken og duften af suppe smyger jeg om jer. I er kommet til Teaterkompagniets familieforestilling »Suppe, steg og is«.

TURNUS

Han, hun og harpen

– en usædvanlig rejse i musik og billeder

Harpenisten Amalie har længe gået og forberedt sig til sin debutkoncert, der netop skal finde sted i dag. Men pludselig — midt under koncerten — dukker scenearbejderen Artur op på en noget usædvanlig måde. Det bliver et skelsættende møde for dem begge.

Med de kropslige, mimiske og musiske udtryk som de væsentligste virkemidler, fremstår »Han, hun og harpen« som et visuelt digt — en hverdagsbilledbog om kærlighed, kunst og musik.

VAGANTERNE
I rum sø

Tre skibbrudne sidder på en tømmerflåde. Den sidste dåse mad er fortæret, maverne knurrer — så én af de tre må i gryden!
Engang imellem må den enkelte ofre sig for fællesskabet, men hvem lader sig godvilligt slagte, partere og tilberede?
De er civiliserede mennesker, og udvælgelsen foregår da også efter demokratiets spilleregler. Det viser sig bare, at demokratisk praksis ikke altid er i overensstemmelse med idealerne.

VANDREFALKEN
En sjæl i politik

Alt teater er politisk, men meget lidt teater beskæftiger sig bevidst med politik på det kunstneriske plan.
Enmandsteatret Vandrefalken, identisk med teaterarbejder Niels Andersen, har i to år arbejdet med en forestilling om dansk politik set i Djævelens troldspejl.
Hvem har nogensinde set både en levende sjæl

og en sand djævel i dansk politik? Spørgsmålet besvares i et overraskende og udfordrende dramatisk sprog i »En sjæl i politik«, som med et helt nyt politisk program for Danmarks fremtid, lægger op til konfrontation med de herskende politiske tabuer.

VERDENS LILLESTE
CIRCUS VARIÉTÉ THEATER
Sommerfuglen
— en gal mands dagbog

— er en historie om en ung mand, der forlader sit barndomsmiljø på landet og flytter ind til byen.
Her drømmer han om at avancere i det firma, hvor han er ansat og gifte sig med direktørens datter.
I sin længsel efter ømhed og menneskelig kontakt, drømmer han om at slippe for sine overordnede plageånder og måske ligefrem selv blive direktør en dag.
I dagbogsform følger vi hans version af begivenhederne, der driver ham ud over den tærskel, hvor normalitet og galskab blandes.

VERDENS LILLESTE
CIRCUS VARIÉTÉ THEATER
Cabaret Celeste

Cabaret Celeste er en klovneforestilling for voksne, der handler om stjernedrømme.
Klovn Celeste Antoinette Isabella er overbevist om, at hun er en stor kunstner. Uden nogen form for betænkning præsenterer hun sangnumre, ballet, skuespil m.m.m.
Celeste lever og ånder kun for *kunsten*.
Med en sørgmunter blanding af tragik, poesi og komik trækker hun publikum med sig igennem sit univers — et univers, hvor begejstring, glæde, absurditet og groteskhed er selvfølgeligheder, og hvor enhver fiasko pludselig kan blive en succes.

Verdens Lilleste Circus Variété Theater: »Cabaret Celeste«

Vestenvinden: »Golem«

VESTENVINDEN
Golem
— et eventyr fra en fjern fremtid

Golem er et eventyr fra en fjern fremtid, fra et fjernt land, hvor klovn August, efter at have gået så grueligt meget ondt igennem, til sidst vinder over det »onde«.
Golem er en sagnfigur fra den jødiske mytologi fra før vor tidsregning, en lerdukke, som ved hjælp af en kode, Guds mirakuløse navn, kunne kaldes til live og fungere som robot. Vi har forsøgt at trække tråde fra en fjern fortid til en fjern fremtid igennem forestillingens krumtap, klovn August.

Ø-GRUPPEN
Brudstykker
... af en stenhuggers dagbog

Brosten til at gå på, kantsten til at falde over, sokler til at bygge på, monumenter til at dvæle ved, gravsten til at hvile under. Altsammen bornholmsk granit, brudt ud af bornholmske klipper. Kløvet, tilhugget, poleret og ornamenteret af bornholmske stenhuggere igennem generationer.
Ja så, siger vi. Bornholm er altså ud over røget sild også granit. Og hvad så mere?
Dette »mere« fortæller der om i »Brudstykker«. En hel befolkningsgruppes lidelser og afsavn, glæde og stolthed, drømme og erindringer samlet i én mand og hans historie. Det er ikke noget gennemsnitsmenneske — en mellemgrå hr. Ingenting — vi møder. Tværtimod er vores hovedperson noget ganske enestående. Særpræget, skør og lidenskabelig, som kun virkelige mennesker kan være det.
Han tager sig usædvanlige friheder og tænker uforudsigelige tanker, mens han fortæller sin helt personlige udgave af de bornholmske stenarbejderes historie.

Udgiver: Teatercentrum i Danmark, tlf. 01-15 69 00
Sats, montage: H.P. Sats I/S, Assens
Trykning: Vestjysk Rotation, Vinderup

Børneteaterplakater til salg

Børneteaterplakater til udsmykning
Børneteaterplakater som gave
Børneteaterplakater som reklame for børneteater

Børneteatersammenslutningen sælger plakater fra børneteaternes forestillinger. Pengene går til arbejdet med at gøre børneteatrene stærkere og bedre.

Plakaterne er for det meste i flere farver, i størrelser fra A3 til A1. Hvis en eller flere af de afbildede plakater bliver udsolgt, finder vi andre i stedet.

15 plakater sælges for kr. 80,- incl. forsendelse.

Send beløbet pr. check eller indsat det på giro 6 61 81 38 til Børneteateravisen, Frederiksborggade 20, 3., 1360 Kbh. K.

Plakaterne bliver sendt i et paprør. Vi håber, de når hele frem. I modsat fald: ring 01-15 69 00.

OBS - OBS - OBS

Af tekniske grunde har vi ikke kunnet afbilde alle 15 plakater i sættet. De fire, som ikke er med her på siden er plakaten fra Børneteaterfestivalen i Helsingør i år samt en serie på tre plakater fra Fair Play (det er forestillingerne »Dagen efter karnevallet«, »Fra ord til andet« og »Hvad kommer efter tyve«).

Klip kuponen ud og send den allerede i dag!

BREV

Hermed bestiller jeg:

- ☐ sæt plakater à kr. 80,-
- ☐ Pengene er sendt pr. check
- ☐ Pengene er indsat på giro nr. 6 61 81 38, Børneteateravisen, Frederiksborggade 20, 1360 København K.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Frankeres
som
brevkort

Børneteateravisen
Frederiksborggade 20, 3.
DK-1360 København K

Iben Nagel Rasmussen fra Odin og Farfa-teatret. Foto: Bruno Morey.

rektor på skuespillerskolen i Helsinki efter den berømte Turkka, som hun har arbejdet sammen med i mange år) gik ligefremt til værks, skældte seminardeltagerne ud for at hænge og mangle entusiasme over for de teaterfolk, der præsenterede deres arbejde på seminaret. Hendes arbejde på Teaterhögskolan skulle — som hans — bestå i at udvikle en ny type skuespillere, der er fysisk stærke, intellektuelt vågne og følelsesmæssigt bevidste. Turkka har udviklet en arbejdsmetode, men har ingen teori. Skuespilleren må kunne drage publikum til sig — det lærer man ved at producere ideer, mens man bevæger sig, ikke ved at sidde og fundere. Skolen har med årene osse udviklet stærke, sensuelle kvindelige skuespillere.

Nyttäjäs forelæsning tog udgangspunkt i skuespillerens udvikling mod en auteur/forfatterrolle. Det drejer sig om at få ideer og udvikle dem, om at turde — osse bruge den ny teknik: video, film og TV — ikke være bange og forskræmt. Hvis man ikke kan klare sig, må man ikke spille — der er ingen demokrati i egentlig kunstnerisk undervisning. Mennesker skal ikke beskyttes.

De store instruktører i dag, Patric Chéraud f.eks., kræver skuespillere, der fordrer meget af sig selv, har selvtillid og kan føde et

billede på scenen. En acteur/acteur. Det er en dødsynd hverken at være varm eller kold i det teater. Der er ikke plads til »tanter« — de findes i overflod i teatret og politikken i dag!

Den arbejdende skuespiller

Arbejdsdemonstrationer, der viste frugten af et hårdt og intensivt arbejde som skuespiller, fik seminaret af Iben Nagel Rasmussen fra Odin-teatret og teatergruppen Farfa — og fra Jordcircus. Forskellige arbejdsmetoder, men begge stærkt engageret i at bruge teater som udtryksmiddel til at nå andre mennesker i et stort antal lande. Begge i et meget stort register med styrke både i det personlige udtryk, i den bundne forestilling og i det mere løsslupne gadeteater. Begge med stærke politisk-sociale mål som basis for det kunstneriske arbejde.

Man fik mindre ud af de blot talende teaterfolk, især hvis de — som Peter Oskarsson m.fl. fra Folkteater i Gävle — ikke kunne præsentere en forestilling på Fools-festivalen.

Sprogvanskeligheder, arrangementsvanskeligheder og stærkt spredte interesser hos de spørgen-

Royal de Luxe. Foto: Bruno Morey.

de seminardeltagere gjorde det endnu en gang tydeligt, at de færreste skuespillere/teaterfolk kan tåle at undvære udtrykket, demonstrationen af deres tanker.

Engagementet i det fysiske udtryk og udforskningen af det menneskelige legeme var desuden repræsenteret af den tidligere omtalte Stelarc, hvis arbejde med teknologien og det menneskelige legeme er så omfattende og kompliceret, at det ikke lader sig beskrive her. Og af neurofysiologen Peter Elsass, der i et samarbejde med både skuespillere og sportsfolk udforsker betingelserne for den koncentrerede (top)præstation, de fysiske og psykologiske regler for den maksimale tilstedeværelse.

Tidsbegreber

Denne forskning med relativt eksakte målinger holdt op mod den norske kriminolog og samfundsforsker Nils Christies beskæftigen sig med tidsbegreberne: den digitale, kontinuerligt fremadskridende og den cyklisk tilbagevendende tid, rammede ind og videde ud på én gang. Den digitale, lineære »mande-tid« uden slutning og den cykliske, genkommende »kvinde-tid« gi'r ganske forskellige opfattelser af livs-tid.

Den lineære tid betyder liv i evig fremtid i et — uudholdeligt — langt perspektiv. Man lever i øjeblikket uden tanke eller tro på fremtiden, som er uoverskuelig. Den cykliske tid rummer livsbe- gyndelse og livsslutning, den har tid til at fejre de tilbagevendende årstider, begivenheder og høj- tider.

I diskussionen om den lineære og cyklisk/episke dramaturgiske model genfindes tidsbegreberne. Verdensdramatikken rummer begge modeller.

Teater i fremtiden?

Den særlige kombination af de mange teaterforestillinger og seminarets forelæsninger og arbejdsdemonstrationer, som for størstedelen lå på et bemærkelsesværdigt højt plan, gav et intellek-

tuelt og følelsesmæssigt »kick«, som rækker langt ind i den noget anderledes strukturerede debat om børne- og ungdomsteater herhjemme.

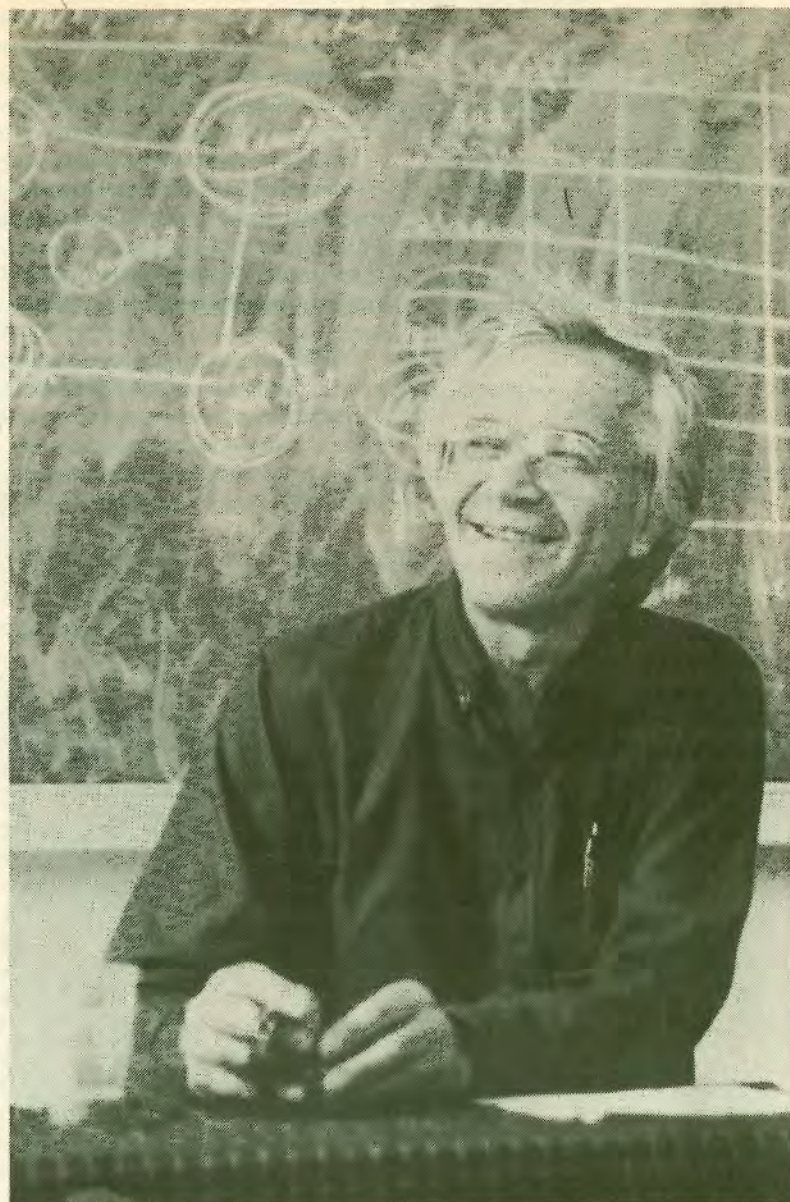
Fools-festivalen er fortrinsvis en festival for unge voksne. Det er dem, der fylder teatrene. De tiltrækkes af de fremmedartede udtryk, mange af dem beslægtet med, men ikke efterlignende rock-musikkens shows. De stærke farver og lyde, det rå, vrængende og stærkt sanselige udtryk. På denne festival kulminerende i Royal de Luxe (Frankrig) og La Fura

dels Baus' (Spanien) forestillinger.

Men teatrets virkemidler og skabelsesproces går ofte på tværs af alder. Derfor ville osse børneteaters folk ha' haft udbytte af Fools-festival og -seminar. Festivalen har udspillet sig selv i den nuværende form, er blevet så stor og varieret som den kan blive, meddelte Trevor Davis allerede ved åbningen. La' os håbe, festivalholdet finder andre måder at inspirere dansk teaterliv på i fremtiden.

□

Nils Christie. Foto: Bruno Morey.

SidEn Sidst

ARBEJDSGRUPPEN OM BØRN OG KULTUR har indstillet følgende til økonomisk støtte: Børn og unges pressekontor, der er et nyetableret pressekontor, der skal forsyne fag- og dagspressen med aktuelt stof om børn og unge, er indstillet til at modtage 50.000 kr.

Projekt »Snedronningen« indstilles til 2.000 kr. til en teaterforestilling i forbindelse med børnebogs-måned 85, hvor børnene, der kommer på Nørresundby bibliotek, selv skal spille alle roller, lave kulisser, kostumer mv.

JYTTE ABILDSTRØM's Teater har af tipsmidlerne administreret af Arbejdsgruppen om Børn og Kultur modtaget 25.000 kr. til en børnebog.

ET NYT TEATERBLAD er under planlægning i Danmarks Teaterforeninger. På foreningens generalforsamling var der opbakning omkring bladplanerne. Nu er der nedsat en redaktionskomité under ledelse af Vibeke Bille Hansen med Leif Kayerød og Jørgen Hvidtfeldt. Målet er at udsende det første nummer i foråret 1986.

BJØRN LENSE MØLLER, Teaterrådsformand, til Hvidovre Teaters blad »Stikord«:

»Al erfaring viser, at når der sendes mere TV, ser folk mere TV. Dette forhold vil inden for en meget overskuelig fremtid tvinge teatrets folk til at besinde sig og dermed til at definere sig tydeligere i forhold til publikum. Lige som TV erstattede den gammeldags underholdningsroman, vil mere TV i form af satellitter osv. erstatte det rene underholdningsteater.« Derfor ser Lense-Møller kravet om mere underholdende teater som i sidste ende dødsensfarligt. Det vil nemlig skabe en distance mellem teatret og publikum, som bliver uoverstigelig. Og det bliver teatret, der i så fald taber. Publikum skal jo nok overleve.

»Nej, teatret skal gå en helt anden vej. Det har en chance for at blive ungdommens medium, og dermed fremtidens. Men det kræver, at teatret skaber sig en hurtigere puls, både indholdsmæssigt og salgsmæssigt. Teater-

oplevelsen må igen gøres til noget, der kan fås og nydes på rimelig spontan vis, og ikke blot være et tilbud, der primært appellerer til et langtidsplanlæggende abonnementspublikum, for hvem rammerne er vigtigere end selve teateroplevelsen.«

I.T.E.R. — Institute for Theatre Experimentation and Research — er en nystiftet organisation, initiativtageren er Teatro Cantabile Due. ITER begynder at fungere fra august 1985 og skal fungere som organ for organisation, produktion, støtte og information for eksperimenterende teater.

Såvel teatergrupper som enkeltpersoner kan blive medlemmer af ITER for 150 kr. pr. år.

ITER vil organisere gæstespil i København. Foreløbig er der planlagt besøg af Teatro Nucleo fra Italien i oktober 85. Endvidere planlægger man udgivelse af et blad hver 3. måned med nyt om workshops, forestillinger, eksperimenterende teaterprojekter over hele Europa. Særlig opmærksomhed vil blive lagt på festivaler og initiativer til skuespillerens uddannelse og videreuddannelse. Endelig vil ITER oprette et informationskontor.

ENTUSIASME, idealisme og en god portion ambitioner. Det er den cocktail, der bliver brændstof i en ny ungdomsmusical, Face.

Fyrre unge i alderen 19-25 år har siden april måned arbejdet på at få musicalen væk fra tegnebræddet og ud på scenen. Det er nu lykkedes — omend med et skrabt budget. Den 1. september starter prøverne i øvelokaler på Det Danske Teater, og efter tre måneder vil et moderne eventyr med punk og arbejdsløshed kunne opleves i Saltlageret.

»Økonomien kommer til at sætte visse rammer for vore eksperimenter,« siger komponisten, forfatteren og projektlederen Jacob Hågendal, der dog lover totalteater med medspillende instrumenter.

De fyre amatører har modtaget støtte fra bl.a. ungdomsårsssekretariatet og kulturministeriet, men endnu er der ikke penge nok til en turné, der er øverst på ønskesedlen. (Børne- og Ungdomspresen).

MEDDELELSE FRA VICTORIA TEATRET: Da Victoria Teatret ikke kunne »gøre sig gældende i den nødvendige prioritering«, sidst Teaterrådet havde åbnet for godteposen, blev Victoria Teatrets forårsturné med »Tapetblomster« et afdansningsbal. (Foto: Mediearbejderne).

Nyt fra Assitej

Fra bestyrelsen

Driftsstøtte til Dansk Assitej: Det er dyrt at få en international organisation til at fungere. Der er mange rejser, der er oversættelser osv. Derfor har Dansk Assitej d. 28. februar ansøgt Kulturministeriet om et tilskud på 20.000 kr. til foreningens drift. Vi har endnu ikke modtaget svar på vores henvendelse.

Ny flagbrochure: Bestyrelsen arbejder i øjeblikket med forslag til udformning af en ny flagbrochure, dvs. en publikation, der præsenterer de danske børne- og ungdomsteatre internationalt. Det er besluttet, at alle publikationer fra Dansk Assitej skal have »det udskårne flag« som forside.

Medlemskab af Dansk Assitej: Der er A- og B-medlemmer i organisationen. A-medlemmer er de professionelle børne- og ungdomsteatre, B-medlemmer er amatørteatrene, enkeltpersoner med interesse for børneteater og forskellige institutioner.

Kontingentet er fastsat til 600,- kr. pr. år for A-medlemmer og 200,- kr. pr. år for B-medlemmer.

Oplysninger om medlemskab og indmeldelse på Dansk Assitejs adresse.

Bestyrelsen: Indtil næste generalforsamling består bestyrelsen i Dansk Assitej af Ray Nusselein, Michael Ramløse, Biba Schwoon og Jan Torp.

Generalforsamling i Dansk Assitej afholdes torsdag d. 21. november 1985 kl. 14.00 på Fiolteatret. Efter generalforsamlingen er der mulighed for at se Fiolens opførelse af den østtyske dramatiker Heiner Müllers stykke »Frihedens maske«.

Det nordiske samarbejde

Nordisk Børneteaterfestival afholdes i Helsingfors i maj 1986 med deltagelse af bl.a. danske grupper. I forbindelse med festivalen afholder international Assitej executivmøde.

Fælles nordisk børneteater-tidskrift er under forberedelse af de nordiske Assitej-centre. Der regnes med udgivelse i første halvår af 1986.

Næste nordiske møde afholdes i Helsingfors i dagene 14. og 15. september 1985.

Festival i Lyon

5. Ritej-Festival i Lyon, 2.-14. juni 1985: Ritej-festivalen, der afholdes i Lyon hvert andet år, er et på mange måder imponerende arrangement. Den har af det internationale Assitej fået »tildelt« hæderstitlen »Theatres du Monde«.

Assitej har opstillet nogle meget krævende regler for, at en festival kan komme i betragtning til denne ære, bl.a. at der deltager teatre fra mindst tre kontinenter, at der på festivalens regning inviteres repræsentanter fra samtlige Assitej-lande, osv., osv. (Budgettet for Lyon-festivalen var ca. 3,5 mio. F.fr.).

Fra Dansk Assitej deltog Jan Torp og Michael Ramløse i Ritej-festivalen. Det generelle indtryk var, at forestillingerne var af meget, meget blandet kvalitet — lige fra det næsten fremragende til noget, der næppe bør kaldes teater, at der var beregnet meget tid til deltagelse i sammenkomster og receptioner med diverse glade givere (byen Lyon, forskellige landes konsulater, borgmesteren i Lyon, kulturdepartementet, Ungdomsteatret, osv.), at de tilknyttede seminarer, hvor teaterfolk diskuterede aktuelle problemer var så tilpas abstrakte og »pæne« (der blev ikke tilladt kritik af de sete forestillinger), at den meste tid gik med, at alle sagde det, de havde forberedt hjemmefra — og gerne det samme dag efter dag, uanset emnet for dagens diskussion.

De deltagende teatre kom fra følgende lande: Frankrig, Holland, Schweiz, Portugal, Italien, Tjekkoslovakiet, Japan og Brasilien.

Opholdet i Lyon blev som omtalt betalt for de rejsende deltagere, og for vores vedkommende bevilligede kulturministeriet penge til rejsen derved og hjem for én person.

Udbyttet i en sådan sammenkomst mellem teaterfolk fra hele verden ligger mest i de personlige kontakter og den information, man får med sig hjem — muligheder, der fremover kan udnyttes,

fordi man kender hinanden. Værdien af de officielt arrangerede diskussionsklubber er derimod mere tvivlsom.

løvrigt

Executivkomitemøde i Danmark 1988: Dansk Assitej har inviteret executivkomiteen for det internationale Assitej til at holde deres årlige møde i Danmark i 1988. Mødet afholdes — formodentlig — enten i Odense eller Århus.

Støtteerklæring til de portugisiske gruppeteatre: Kulturministeriet i Portugal har forberedt omfattende nedskæringer i teaterstøtten, og værst går det ud over børne- og ungdomsteatrene (som sædvanlig). I den anledning har Dansk Assitej skrevet et brev til det portugisiske kulturministerium, hvor vi plæderer for, at man i stedet burde øge sine bidrag til børneteatrene.

Bibliotek for børneteater i Holland: Den hollandske gruppe de Krakeling har oprettet et bibliotek, hvor man samler manuskripter og materiale fra og om børneteater i hele verden. Alle, der er i besiddelse af materiale, der kunne være af interesse for biblioteket, kan sende det til:

de Krakeling
Stichting Jeugdtheater
Amsterdam

Nieuwe Passeerderstraat 1
020-253284, 1016 XP
Amsterdam, Holland

Materialet kan sendes på dansk. Biblioteket sørger for evt. oversættelse.

Assitejs verdenskongres afholdes i april 1987 i Adelaide, Australien. Her skal bl.a. den nye executivkomité vælges, og Dansk Assitej vil naturligvis deltage.

Assitej/USA har udgivet — og vil fremover udgive — et hæfte »Outstanding Plays for Young Audiences« med korte handlingsreferater af teaterstykker for børn og unge fra hele verden. De forskellige medlemslande i Assitej har udvalgt de stykker, de mener, er de bedste fra deres eget land.

DANSK ASSITEJ
Frederiksborggade 20, 3.
1360 København K.

Støtte til børns egen kultur

Børn er i høj grad passive forbrugere af voksenproduceret kultur. De ser film, som er lavet af voksne og læser bøger, der er skrevet af voksne. De deltager i arrangementer med velmenende — men voksne — arrangører, og vi glemmer helt de smås egen kultur, som de kun har mulighed for at frembringe, når de »har fri« og leger med jævnaldrende.

Det forsøger Kulturministeriet nu at råde bod på. Med konsulentbistand og penge vil man nu opfordre børnene til at gå igang med egne projekter.

Arbejdsgruppen om børn og kultur bevilger i forbindelse med projektstøtteordningen 175.000 kroner til støtte af børns egne projekter. I første række vil man

støtte nyskabende og tværgående arrangementer, som er udtryk for noget nyt i det lokalområde, hvor det finder sted.

»Vi vil støtte børn, der ønsker at gennemføre et kulturelt projekt, men har svært ved at opnå støtte. Børn tænker ofte i andre baner og lægger vægt på andre aspekter end man er vant til, og deres arrangementer lægger altså op til nytænkning og fleksibilitet,« siger Jan Helmer-Petersen fra Arbejdsgruppen om børn og kultur.

Arbejdsgruppen ønsker at støtte krævende og fornyende projekter, der er planlagt af børn, som fortrinsvis er under 15 år. Projekterne må meget gerne involvere voksne, men det er en forudsæt-

ning at børnene har deltaget i planlægningen og gennemførelsen af arrangementet.

»Vi lever i en tid, hvor børns kulturelle aktiviteter i højere og højere grad er blevet til passivt forbrug i stedet for aktiv medleven, og struktureringen af børnekulturen truer med at overtage børns egne kulturformer. Derfor er det vigtigt, at vi støtter børns egne projekter,« siger Jan Helmer-Petersen.

Arbejdsgruppen om børn og kultur forventer at støtte ca. 25 projekter i løbet af det kommende år, og ud over regulær økonomisk støtte kan Arbejdsgruppen stille en konsulent til rådighed for børnene. (Børne- og Ungdomspresen).

Fra Børneteaterfestival 1985: Til venstre Teaterravnen under festivaloptoget (foto: Per Bauer), til højre teatergruppen Batida.

Børneteaterfestivalen er mere end et gedemarked

En børneteaterfestival i 80'erne i Danmark er et arrangement, der varer en hel uge i et lokalområde. Fra mandag til fredag spiller teatrene forestillinger for børnene i daginstitutioner, skoler, biblioteker mm. Festivalen er ikke bare en weekend, hvor mange mennesker samles på ét sted for at se mange forestillinger.

Redaktøren af Børneteateravisen ta'r i nr. 48 den da netop overståede festival i Helsingør op til vurdering, præcis som både børneteatrene og arrangørerne gør det hvert år: kritisk og med øjne og ører vidtåbne for mulige forbedringer.

Desværre smutter der et par skæve med undervejs, som nok dækker et synspunkt, men som har knap så meget med realiteter at gøre. Magnus Brandstrup får det til at fremstå som om folk fra lokalområdet behandles dårligere end de tilrejsende »professionelle opkøbere« og professionelt interesserede.

Opmærksomheden omkring denne risiko er fra arrangørernes side tværtimod så stor, at tilrejsende vist ofte føler sig underprioriteret, fordi der ikke tages særlige hensyn til dem, der skal købe forestillinger.

En kommune og et amt, der gi'r tilskud til en børneteaterfestival er selvfølgelig meget interesseret i at pengene kommer lokalbefolkningen til gode, men osse i at deres by og område får besøg af folk udefra, af dagspresse o.a. medier. Det er derfor utvetydigt arrangørernes opgave at skabe forhold, der gi'r begge parter de bedst mulige forhold — hver gang efter de givne omstændigheder.

De professionelt interesserede — lærere, pædagoger, bibliotekarer, teaterforeningsfolk m.fl. — får ingen særbehandling i billetkøerne. Den lokale befolkning har samme adgang til billetterne som de tilrejsende. Selvfølgelig har de »professionelle« større festivalerfaring, og måske har de opdaget, at børn har fået særbehandling i køerne, fordi arrangørerne gerne vil sikre sig, at børn får mulighed

Gadesjakket gør klar til »De fantastiske fire«. Foto Lars Johannesen.

for at komme ind til børneteaterforestillingerne uden at blive skubbet til side af voksne.

Den eneste måde, man i de senere år har kunnet skaffe sig fordele på, er altså at be' børn købe billetter til sig, selv om de ikke skal med ind og se en given forestilling! Skulle der mon være voksne mennesker, der benytter sig af det?

Bortset fra, at der er større efterspørgsel efter visse forestillinger end andre, som derfor hurtigt blir udsolgt, må man nok regne med, at folk vælger forestillinger efter lyst og deres børns alder, men at forestillingsønskerne måske ikke lige dækker den kategori, som MB ville kalde gode. Det er en realitet, at interessen for forestillinger fra de professionelle og pressen og fra den lokale befolkning kan være meget forskellig. MB ville måske blive forbavset over at se, hvilke forestillinger der vælges i den uge, hvor teatrene spiller i daginstitutioner, skoler, biblioteker mm. for lokalområdets børn og unge.

MB foreslår, at festivalen — og det vil her sige weekenden — får større salgsmessekarakter og fremhæver selv problemerne ved den form. Og han nævner de regionsfestivaler — igen weekends — der som mindre arrangementer selvfølgelig kan afvikles i større ro.

De fleste børneteatre vil gerne fastholde festivalen — her: hele festivalugen — som et arrange-

ment, der har til formål at vise, hvad børneteateret i Danmark i dag har at byde på, såvel for private som for professionelt interesserede. Som et arrangement, der i en uge »besætter« et lokalområde for at vise forældre og andre end de selvfølgelig opmærksomme, hvad børn har mulighed for at se til daglig.

Som en kulturel manifestation, ja. Både i områder, der i forvejen er aktive, og på steder, hvor de daglige møder med børneteater er få. Som en begivenhed, der vækker langt større interesse i lokal- og landspresen end den opmærksomhed, som det enkelte teater kan samle.

Festivalen har altid haft vokseværk, er altid blevet opfattet som stor — for stor — både af publikum og af børneteatrene selv. Osse for 10-15 år siden! Det er hvert år et problem at skaffe plads og penge nok til dens afvikling. Men den er osse en enestående lejlighed til at se og opleve, til at udveksle erfaringer, til at vise den mangfoldighed som dansk børneteater udgør — på ondt og på godt! Og heldigvis er det ikke kun de store, rige kommuner, der viser interesse for at få den.

I 1986 ta'r vi til Tårnby, i 1987 til Brønderslev, Løkken-Vrå og Pandrup kommuner, i 1988 til Århus, i 1989 måske til Odsherred, i 1990 til

Biba Schwoon, Teatercentrum del af arrangørgruppen

Den røde brochure 1985/86

Den røde brochure udkom i juni 1985 og dækker 1985-86 sæsonens forestillinger. Den fås ved henvendelse — skriftlig eller telefonisk — til:

TEATERCENTRUM
Frederiksborggade 20, 3., 1360 Kbh. K
Tlf. 01-15 69 00

Af Annelis Kuhlmann

I pressen har man gennem de seneste år med mellemrum kunnet læse indlæg, der gik på kunstneriske anliggender på teatrene. Noget af debatten er egentlig udsprunget af, at der i Sverige i 1981 og i de følgende år blev ført heftige diskussioner om de kunstneriske resultater — især inden for de velbjærgede institutionsteatre — men også andre steder iøvrigt.

For at starte ét sted er det måske passende at forklare lidt om, hvad der egentlig menes med begrebet »det kunstneriske teater«.

Den finske instruktør Ralf Långbacka nævner i sin bog »Bland annat om Brecht« adskillige eksempler på kunstneriske teatre, lige fra Moskva Kunstnerteater over Brechts Berlinerensemble, Strehlers Piccolo Teatro og frem til Peter Steins Schaubühne. Flere kan tilføjes og bemærkelsesværdigt nok har de alle været repræsentanter for en ny tendens. De har alle fungeret *nyskabende* og givet teatret en betydning som noget andet end kvalificeret underholdning, og samtidigt har de nået en anden form for *stabilitet* end de eksperimenterende grupper.

Grundlæggende for det kunstneriske teater er et ønske om at give publikum andet end blot god underholdning, og at man *ikke* planlægger repertoiret ud fra et ønske om alsidighed, men ud fra et krav om at de enkelte dele i repertoiret skal støtte hinanden. Man sigter ikke mod flest mulige premierer i løbet af en sæson, men mod relativt få opsætninger, som når ud til *et stort og gerne nyt publikum*.

I ensemblet forudsættes en *fælles målsætning* og at skuespillerne indgår på lige fod med hinanden. Der er principielt ikke tale om stjerneverker eller -dyrkelse, men om at man underordner sig den *kunstneriske proces*. At teatret er kunstnerisk betyder ikke, at det isolerer sig i kunstens sfære — det understreges, at den tætte sammenhæng mellem teatret og det omgivende samfund er én af forudsætningerne for at teatret ikke stivner.

Udfordrende

Långbacka angriber i »Bland annat om Brecht« den *principløshed* og *perspektivløshed*, som er kommet til at præge den centrale planlægning inden for de institutionaliserede teatre. Det er i den sammenhæng han kommer ind på ideen om det kunstneriske teater som en mulig handlingsvej for på ny at gribe udfordrende ind i det kulturelle liv. Endvidere gør Långbacka rede for de kriterier, der nødvendigvis må gøre sig gældende for et kunstnerisk teater. Det skal påpeges, at det kunstneriske teater ikke er nogen syntese af gruppeteatre og institutionsteatre. Kriterierne samles i 8 teser, som bringes her:

Kunstnerisk børneteater

En beretning om svenske teaterbestræbelser, der bl.a. har resulteret i opsætningen af »Ett litet Drömspel« på Folkteatern i Gävle

1. Det kunstneriske teater forudsætter en gruppe eller et kollektiv som har fælles udgangspunkter og en fælles målsætning, og som samles om én eller flere centrale skikkelser.
2. Det kunstneriske teater står i opposition til et gammelt forstenet teater. Det bryder med det gamle teaters ideologi, produktionsformer, forstenede stilideal og fastlåste positioner.
3. Det kunstneriske teater må vende sig mod et nyt publikum eller aktivt forandre sit publikums struktur og selve teateroplevelsen.
4. Det kunstneriske teater har et klart selektivt repertoire, som bygger på helhedsløsninger, og hvor de enkelte dele støtter hinanden.
5. Det kunstneriske teater søger kunstneriske arbejdsmetoder, som indebærer en helhedsopfattelse af teatret og tiltemper disse metoder en konsekvens, som omfatter alt arbejde og alle, som arbejder på teatret. Deres kunstneriske arbejdsmetode har en ideologisk grund og er en proces under stadig omformning.
6. Det kunstneriske teater har en indre og en ydre organisation, som sigter mod at opnå et optimalt kunstnerisk resultat. Organisationens hensigt er at fremme den kunstneriske proces, ikke at opretholde en institution.
7. Det kunstneriske teater stiller meget høje krav til det enkelte ensemblemedlems og til den kollektive indsats. Teaterarbejdet er mere eller mindre en totaloplevelse, og i konflikten mellem de sociale og de kunstneriske krav er det kunstneriske resultat kommet i første række.
8. Et kunstnerisk teater har en motivation ud over den motivation at opretholde livet, at fortsætte med at eksistere. Det er kun kunstnerisk så længe det kan forny sig kunstnerisk og fastholde eller forny den relation til den omgivende politiske og sociale virkelighed, som det er opstået af.

Disse 8 teser betinger også en fortsat stillingtagen til kommende spørgsmål. Der er med andre ord ikke tale om blot indledende principielle overvejelser. Man vil den såkaldte *bingo-mentalitet* til livs, en mentalitet, der betyder, at man blot venter på, at det kunstneriske resultat skal komme en skønne dag.

Folkteater i Gävle

Såvidt det kunstneriske teater. Den debat, der blev ført i Sverige, tog især udgangspunkt i et nok så berømt *manifest*, der var et forslag til en kunstnerisk målsætning for Göteborgs Stadsteater (= landsdelsscenen i G.). Meget af den diskussion, som manifestet foranledigede, kom til at gå på spørgsmålet om beslutningsprocessen på et institutionsteater. Man fandt at den kunstneriske kraft og de samlede ressourcer ikke stod i et rimeligt forhold til hinanden.

Ophavsmændene til dette manifest var bl.a. instruktøren Peter Oskarson og dramaturgen og kulturforskeren Tomas Forser. Enden på hele striden blev, at de to samlede en række dygtige kræfter og slog sig ned i Gävle nord for Stockholm for at realisere drømmen om det kunstneriske teater i form af et Folkteater I Gävle viste der sig både plads og vilje til at lade ideerne tage form.

To drømmespil

Ud fra denne introduktion om et nuværende kunstnerisk teater i Gävle ønsker jeg her at formidle nogle intentioner og indtryk vedr. opsætningen af en børneteaterforestilling i dette regi.

I september 1984 begyndte man på Folkteatern i Gävle at arbejde med Strindbergs *Ett Drömspel*. Opsætningen skulle blive til samtidigt med *Ett litet Drömspel* for børn. — Altså to selvstændige opsætninger, der endv. skulle kunne ses i lyset af hinanden.

Den svenske dramatiker og skuespiller, Staffan Westerberg (der har dramatiseret Villy Sørensens historie om »Romeo og Signe«) har lavet en gendigtning af Strindbergs *Et drømmespil*. Det blev først til et eventyr, og siden er det blevet til en fortælling i dramatisk form med titlen *Et lille drømmespil*. Oprindeligt bar det titlen »Det voksende slot« — akkurat som Strindberg selv først kaldte *Et drømmespil*.

Staffan Westerberg har ladet figurerne blive meget familiære og genkendelige for børns forestillingsverden. I stykket optræder støvler, sokker, hatte og forskellige dukker, og stykket bærer således præg af dukketeater. På Folkteatern har man ikke villet lade det være en ren form for dukketeater. F.eks. ser vi ikke blot et par støvler, men også en mand med et par støvler. Hatten optræder heller ikke alene: Advokat Stormhat er en pyjamasklædt fyr med en chapeau claue-lignende hat. Edderkoppen er en 8-fingret handske, som en skuespiller har på. På den måde sker der hele tiden en form for dobbelt-eksponering af figurerne, hvilket efter min mening er med til at gøre stykket til virkeligheden i vore drømme.

Handlingen udspiller sig i og omkring et skab, et stort drømmeskab. — Hvem har ikke som barn kendt et stort skab, som betød no-

get ganske bestemt for én? — Der er tale om en ganske naiv fortælle-måde; men det er på ingen måde hverken banalt eller nedsættende som sådan. Der findes i *Et lille drømmespil* en til tider barsk virkelighed med både rædselsstemninger og længsel efter trykthed og kærlighed; men samtidigt er der også en særlig ømhed for figurerne. Der er et menneskeligt overskud, som peger fremad — omend mod noget uvist. Stykket er skrevet sådan som Staffan Westerberg selv husker som barn at have set Strindbergs version. Det er på den måde skrevet ud af min-det og erindringen, sådan som det fæstner sig i et barns fantasi.

Handlingen

I stykket følger vi hovedfiguren Augusts liv fra lille dreng til han dør som en gammel mand. August bor i det voksende drømmeskab. Han har en grøn tøjfrø som sove-dyr; men denne har desværre ikke den rette grønne farve! I stykket forekommer der en fortæller, som leder os ind i drømmens verden. Fortælleren er af og til identisk med *Glarmesteren*, som skal sætte en ny rude ind i skabets dør, så ingen behøver at fryse. Øverst oppe på skabet sidder *Englen*. Hun har forbindelse til de højere regioner, og hun kan redde folk ud af den værste knibe.

I stykket forekommer en række forvandlinger, som det sker i en drøm. August forhandles til en hat, *Advokat Stormhat* (!) og bliver forelsket i *Englen*, hvorpå de flytter sammen i skabet. Englen må efterlade sine vinger i himlen, for skabet er bare en 1-værelses. August og Englen går imidlertid fra hinanden snart, for han kan lide kålsuppe, og hun vil have flæskeskotelet!

Et par støvler optræder også. De svarer til Officeren i Et drømmespil. Støvlerne, der bliver mere og mere slidte, venter på *frk. Victoria*. Et sandt billede på en uopnåelig kærlighed.

I skabet findes en lille grøn luge med et firkløverhul. Alle figurerne er umådeligt interesserede i at få at vide, hvad der findes bag denne luge; men det er forbudt at kigge ind, siger en politibetjent, som selv er nysgerrig efter at vide det. Nej, det er ikke let.

Som i Et drømmespil findes også her en *Kristin*. Her er hun ikke tjenestepige, men *husedderkop*, og hun spinder skabet ind i alle sine tråde for på den måde at kvæle den lykke, hun ikke må få del i. Det er også Kristin, der driller August, da det viser sig, at han har tisset i sengen (= skuffen i skabet). Men Glarmesteren trøster og siger, at det, man gør i søvne, ved man ikke. Kristin er ubetinget ond og grum, men hun kommer alligevel til at græde, da hun får øje på støvlen, som danser med henen Agda. Glarmesteren iler til med sin trøst. Det munder ud i, at Englen og Kristin spiller 18-fingret klaver. (Englen har 10 fingre og Kristin har 8 ben). De spiller en lille toccata af Bach.

Tiden går ikke som i virkeligheden, for pludselig er Glarmesteren blevet lille og skal gå i skole igen. Den strenge skolelærer er blevet til *Strindbergs velkendte overfrakke*. En af de andre elever er en gris, og selvfølgelig bliver skolen til en grise-skole. Grisen og Glarmesteren driver gæk med overfrakken og slipper fri fra skolen.

Synd for os

Den replik, som med tematisk vægt præger Et drømmespil, »det er synd for menneskene«, bliver i Et lille drømmespil til variationer over samme tema: »Det er synd for os«, for August, for tøjfrøen, for Kristin, for Glarmesteren osv. Replikken virker dog aldrig som nogen forstenet selvmedlidenhed.

Til slut i stykket skal døren med firkløveren åbnes. Det er et meget spændingsfyldt øjeblik, som alle må opleve. Da lugen er åbnet, viser det sig, at der ingenting er bagved. Hvor er det synd for dem alle! De kigger nærmere efter og får alligevel øje på noget: et lille skab med en dør med en firkløver. Bag denne firkløver ses endnu et skab med en dør med en firkløver på, osv. Det er således et billede på evigheden, og sidste replik lyder: »Man findes, så længe man mindes«.

Staffan Westerberg har gjort meget for at holde sproget så poetisk som muligt. Meget af stykket foregår således på vers og er ladet med mange rim. Det er i sig selv noget, der taler til børn på en særlig måde — vel at mærke uden at tale ned. Flere af replikkerne er taget mere eller mindre ordret fra Strindbergs udgave. Westerbergs udgave rummer en utrolig rigdom og spænding og kan sagtens klare sig som et selvstændigt stykke. Men der skal ikke et øjeblik herske tvivl om, hvor inspirationen ligger. Et lille drømmespil er en dejlig perspektivering af Strindbergs stykke.

Staffan Westerberg har ganske rammende sagt nogle væsentlige ting om det at skrive børnedramatik:

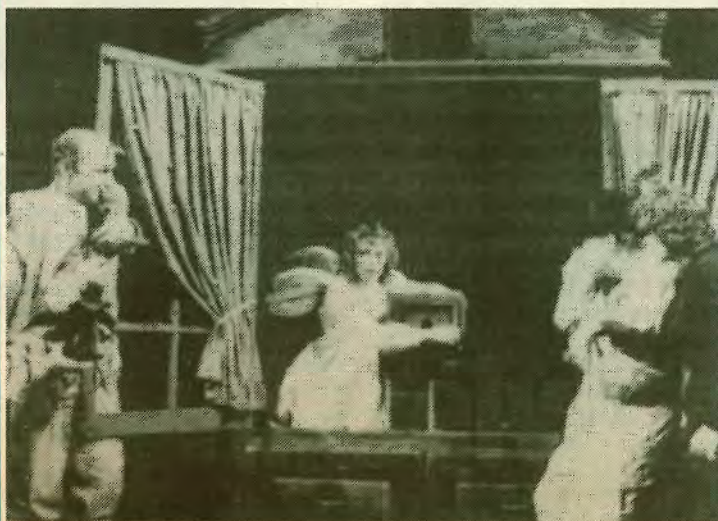
»Jeg kommer altid til at søge efter en god slutning på en forestilling, en løsning, og hver gang vil jeg komme til at føle mig rigtig skidt tilpas, for der findes vel ingen løsning, kun muligheder. Men alle vil have en løsning. Men jeg tror, det er vigtigt at søge. Fantasien er ingen løsning eller politisk manifest, men den er begyndelsen til en søgen. Virkeligheden er jo et resultat. Jeg tror, fantasien er et stykke på vej.«

Improviserer børns drømme

Inden starten på prøveforløbet på Et lille drømmespil havde man grebet sagen an på en lidt utraditionel måde. Under ledelse af én af skuespillerne blev det lille drømmespils-ensemble i stand til at lave drømmespilsimprovisationer, en træning, der i højeste grad fordrer et nært samspil skuespillerne imellem.

Her skal gives et eksempel på en drømmespilsimprovisation: Et barn fortæller om en drøm, han har haft. Derpå genfortæller ensemblelederen drømmen for at være sikker på at have alt med — og for at fremme en naturlig stemning omkring det at fortælle drømme for andre. Herpå uddeler spillederen de i drømmen forekommende roller til ensemblet, hvorpå drømmen improviseres og dermed er en realitet for såvel barnet som for alle andre tilstedeværende.

For skolebørn i 3.-4. klasse og for fritidshjemsbørn trænede det lille ensemble til rigtigt at kunne improvisere børns drømme, og til at stykket kunne få en improvisationens karakter.

Det var et fantastisk fascinerende forløb, hvor børnene helt gav sig i drømmens og skuespilernes vold.

At arbejde i et ensemble som dette kræver, at man i det daglige arbejde nødvendigvis må besidde en enorm nysgerrighed for at komme videre i den kunstneriske proces, og samtidigt hermed stilles der i hver forestilling maximale krav i form af forberedelser, faglig dygtighed, kreativitet og hengivenhed. For instruktionen af Et lille drømmespil stod Finn Poulsen.

Drøm og fiktion

Hvad viser alt dette iøvrigt?

Desværre er det uhyre sjældent, man træffer en virkelig god børnedramatiker. Årsagen kan være den, at det er vanskeligt at skrive for børn. Imidlertid mener jeg, at en del af forklaringen ligger i, at der op gennem 70'erne især er blevet serveret næsten udelukkende realisme for børn. Virkeligheden blev fremvist overalt — gerne mere dystert, end den var, — problemer på rad og række. Hvor tragisk og fuldkommen uinteressant.

Jeg mener ikke, at man nødvendigvis flygter fra virkeligheden ved at lave teater i drømmens og fiktionens univers. Tværtimod kan dette sætte virkeligheden i relief og give bud på nye muligheder, som i selve iscenesættelsen giver plads til både selvironi og intelligent morsomheder.

Det turde fremstå med al tydelighed, at man ikke ukritisk kan sætte et harmløst stykke op, uden at der bagved ligger intentioner, der når ud over det kommercielle aspekt. □

Billederne her er fra opsætningen af »Ett litet Drömspel« på Folkteatern i Gävle.

REPERTOIRE

El Gallo-Teatret

c/o Niels Krog
Ny Munkegade 81, st.tv.
8000 Århus C
Tlf. 06-18 21 16

Trommerne

For længe siden drog en pukkelygget igennem byens gader og råbte: »Vi starter på et nyt liv, vi drager til et andet land«.

Og trommeslagerne blev snart til to, ti, tusinde, snart var de en endeløs hær

Inspirationen til denne forestilling er hentet fra den tyske forfatter Rainer Zimnick's eventyr »Die Trommler — für eine bessere Zeit«. Eventyret betager og fanger med sin naive og lette stil, dog må man stoppe op for ikke at blive forført ind i tankeløsheden.

En gruppe trommeslagere vandrer fra land til land i søgen efter et bedre liv. Da de ikke er i stand til at tilpasse sig naturens luner og overforbruger dens goder, må de underkaste sig en evig rejse.

Flokken stræber fremad uden at bruge deres erfaringer, de har ingen eftertanke, og jo længere de kommer frem, jo mere glemmer de, det der var før. De konsumerer og har glæden som norm. De er verdenen, for dem eksisterer intet andet end dem selv og deres egne behov.

Trommerne lyder, livet snyder, men folket syder:

»Kom, vi starter på et nyt liv, vi drager til et andet land!«

El Gallo-Teatret blev dannet i januar 1984 af Malco Oliveros, tidligere medlem af den peruvianske teatergruppe Cuatrotablas. På nuværende tidspunkt består gruppen af 5 unge spillere, som vier det meste og det bedste af deres energi og tid til teaterarbejdet.

El Gallo (Hanen), Daggryets Fugl, Galer Tre Gange Om Dagen. Det Første Hanegal Ryster Himlene Og Vækker Menneskeheden

Skuespillere: Birgitte Nielsen, Manne Ægidius, Odd Castmer-Jensen, Sofie Jensen, Niels Krog

Instruktør: Malco Oliveros

Kostumer: Tove Olesen

Scenografi: Lars Foged Thomsen

Snedker: Lisbeth Vigh

Lys: Per Henrik Olsen

Aldersgruppe: 14 år og opefter

Spilleplads: 10×9 m gulv, 3 m til loft. Adgang til 380 V. Mørklægning på krævet

Premiædato: 8. oktober 1985

Fabula Teatret

Gl. Kirkevej 36, 1., 2770 Kastrup
Tlf. 01-50 00 39

Osiris Øje

Fabula Teatret har en nyhed for de 6-12 årige, krimikomedien »Osiris Øje«, hvor Tony Christensen spiller mr. Sherlock Holmes og i de øvrige spændende roller ses Ole Duurloo, Ellen Larsen, Caroline Seehusen og Nils Trolle, mens tilskuerne også hjælper til med at opklare mysteriet om den ægyptiske juvel.

I den festlige forestilling »Rasmus Rådsnar«, også for de 6-12 årige, er Nils Trolle stadig den hyggelige buldrebase af en konge, mens det nye hof spilles af Ole Duurloo, Ellen Larsen, Tove Mønster Jensen og Caroline Seehusen.

Julesuccessen »Nisserier« med tryllekunstneren, der drilles af nisserne, så børnene jubler, har nu som medvirkende Nils Trolle, Ellen Larsen og Caroline Seehusen.

En sød og sjov julenyhed er »Nisse-sjov i Krikerik« med nisser og trolde og pakker, der kan tale, samt selvfølgelig byens gamle faster (Ellen Larsen), postpakkemester Mortensen (Nils Trolle) og katten Knurre (Caroline Seehusen).

I »Trollden uden hale« er Nils Trolle stadig den uforlignelige troldemor, mens Ellen Larsen og Caroline Seehusen er nye og morsomme trolde.

Disse tre sidste forestillinger er for de 3-7 årige.

Også i ungdomsforestillingen »Mi-

Fabula Teatret: »Osiris Øje«

nus Masken«, som fik en meget rosende presseomtale, har Nils Trolle fået nye medspillere: Ole Duurloo og Caroline Seehusen.

Yderligere oplysninger og priser: Se venligst den røde teaterbrochure.

Det lille Teater

Lavendelstræde 7, 1462 Kbh. K
Billetsalg: 01-12 27 13
Kontor: 01-12 12 29

16. sept. — 24. nov.: FESTEN

Et eskimoisk sagn om sangens og festens gave.

Det fortælles, at mennesket levede fattigt og isoleret og ikke kendte til at mødes i fest. Men under dramatiske omstændigheder lærer den gamle moderørn den unge jæger, hvordan sange skal digtes og synges, hvordan danse skal danses, hvordan festhuset skal bygges og festen holdes, og først og fremmest lærer hun mennesket, hvilke kolossale kræfter, der ligger gemt i at samles om festens gave.

Det lille Teater har hentet en udenlandsk instruktør til landet. Pascale Ben kommer fra det fransk/engelske teaterværksted Roy Hart Theatre i Sydfrankrig.

Spilletider: hverdage 9.30 & 11, dog to. 11 & 15, sø. 13.30 & 15, lø. lukket
Aldersgruppe: 3-8 år
Tilskuerantal: max. 80
Varighed: 50 min.

Scenograf: Anne Wulff

Medvirkende: Anne Jevan, Mogens Nielsen & Massimo De Majo

Lischang's Zoo-Trylle Teater

Havrens Kvt. 1 B, 2620 Albertslund
tlf. 02-64 02 09

En forestilling, der med sin fantasi og humor interesserer og fanger et stort børnepublikum i alle aldre.

En absolut nyhed i børneteater. Børnene engageres direkte i forestillingen og er således med til at trylle med de tamme dyr, der medvirker i forestillingen. Velegnet for børneinstitutioner, biblioteker, skoler, foreninger mv.

Fuldt booked i maj, juni, juli og august.

Medvirkende: Birgit & Bent Lischang
Idé: Bent Lischang

Dekoration: Ganesh

Instruktion: Bent Lischang

Kostumer: Amor og Nicolaj

Spilleplads: 4×3,5 m og højde 2,20 m

El-tilslutning: 220 V

Opstillingstid: 1 time

Spillested: overalt

Varighed: 45 min.

Tilskuerantal: efter forholdene

Aldersgruppe: alle aldre

Turneperiode: hele året

Pris: kr. 4.000,- + moms kr. 880,- ialt kr. 4.880,-

Teatergruppen Gadesjakket

Rugårdsvej 12, 5000 Odense C
Tlf. 09-14 40 21

De fantastiske fire

Gadeteaterstykket om de fire elementers kamp mod forureningen.

Ny pris: kr. 6.400,- + moms kr. 1.408,-, ialt kr. 7.808,- alt incl.

Tilskuerantal: 50-250.

Mollio

Masketeater Comp.
Lysbrogade 1, 8600 Silkeborg
Tlf. 06-81 30 40

Mollio Compagniet aflyser »Den fortryllede skov«

På trods af forestillingens utraditionelle, aktiviserende form har der, efter børneteaterfestivalen været en overvældende arrangør-interesse for »Den fortryllede skov«; men glæden blev desværre hængende som en klump i halsen. — »Vi beklager, vi kan ikke love jer noget, den er aflyst på ubestemt tid!« — »Sætter I den ikke op igen, senere?« — »Desværre, vi har ikke råd.«

Mollio har eksisteret i to år og har, som mange andre, levet på en sten; men endelig her i foråret fik vi en henvendelse fra Aarhus Kunstmuseum (omtalt i BTA nr. 48). Man ønskede forestillingen nyopsat til Ursula Reuter Christiansens udstilling, spillet to gange om dagen i hele april måned for skoler og fritidshjem. Der var ikke mangel på interesse i skole-regi, men bestræbelserne strandede, da man ikke kunne udnytte vores refusionsberettigelse. Århus kommunes censur af udefra kommende teatergrupper (Silkeborg ligger i Århus Amt) ramte i dette tilfælde Mollio og gjorde os af-

hængige af tilskud, som vi ikke har fået.

Forestillingen kunne have overlevet, vi kunne have fået løn for vores arbejde og have klaret en spillerudskiftning efter festivalen i Helsingør. Interessen har været over al forventning, men i stedet har vi måttet aflyse de arrangementer og sige nej tak til nye.

Det var den forestilling! — Vi research'er videre på »H. C. Anderledes«. Tilbyder workshops, instruktion, konsulentbistand mv. og maskeværkstedet kører godt.

Så det var bare ærgerligt.

Punch

Landsbyteatret i Lund
7400 Herning
Tlf. 07-12 91 22

Niels Holgersens forunderlige rejse

Niels Holgersen var egentlig taget af plakaten på grund af udskiftning i truppen, men da vi har haft stor efterspørgsel og interesse for forestillingen, indstuderer vi den på ny med premiere d. 27. september på Ikast Bibliotek.

Vi har bearbejdet Selma Lagerlöf's geniale historie til en scenisk fabel, der indeholder skyggeteater, marionet- og handskedukker samt spil med aktører. Gennem de — snart farefulde, snart komiske — oplevelser Niels Holgersen kommer ud for på sin rejse til og fra vildmarken, gennemgår han en udvikling.

Vi har valgt udelukkende at bruge nordiske komponister til vor underlægningsmusik. Selve rejsen — der vises som skyggeteater — bliver i lydbilledet til »Morgenstemning« af Edward Grieg. Mikkel Ræv's tema er de første takter i Sibelius' »Finlandia« — og Carl Nielsen skaber lydmaleri til vildgæssenes soveplads med »Tågen letter«.

Forfatter: Selma Lagerlöf
Scenisk bearbejdelse og instruktion: Jette Varn

Scenografi: Jens Peter Nielsen og Claus Bruun Hansen

Medvirkende: Jens Peter Nielsen, Lene Nielsen, Marie Kilde, Jette Varn

Aldersgruppe: 5 til 80 år

Max. antal tilskuere: 120

Mørklægning nødvendig

El: 380 V

Turneperiode: fra 15. okt. 1985

Pris: kr. 3.100,- + moms kr. 682,-, ialt kr. 3.782,- (+10% under 50 tilsk.)

Ikke-professionelle teater-forestillinger

Kulturministeriet meddeler:

Ministeriet har i dag skrevet således til samtlige amtskommuner og kommuner:

»Ministeriet har fra Teatercentrum modtaget materiale vedrørende diverse teatergrupper i forbindelse med udgivelse af børneteaterbrochuren 1985/86.

Dele af dette materiale er sendt til høring i teaterrådet, som har udtalt sig om, hvorvidt teatrenes forestillinger anses for professionelt teater.

På grundlag af teaterrådets indstilling kan man meddele, at nedenstående teatergruppers forestillinger, som er nævnt i børneteaterbrochuren, ikke kan anerkendes som professionelle. De vil således ikke kunne udbydes med refusion i henhold til teaterlovens § 16 d i den pågældende sæson.

Asguer Zap Show Teater

Augustins Teater

Cirkus Changhigh

Cirkus Hannibal

Cirkus 3

Dr. Dante

Dumpe og Jack Dupond

Det glade Vanvid

Det gode Håb

Gøglertrioen

Ih Al'så

John Wisney's Børneteater

Komediekompagniet

Marina Teatret

Messerschmidt

Poul-Erik Pedersens Teater

Skab Teatret

Spiloppen

Teaterpatrasket

Teaterværksted

Tom Trix

Vingesuset

Yoyo

Man skal anmode amtskommuner/kommuner om at orientere de berørte institutioner om ovenstående.»

Børneteateret Skægspire

Vestergade 68, 5000 Odense C
Tlf. 09-11 31 06

Løsesum: 214,25

En dag blir Jens William Ole Ålholm bortført på vej til dans. Småsvindlerne Lummer og Lalle glæder sig til at få løsepengene udbetalt. Men rent faktisk hader Jens William at gå til dans, og desuden har hans far og mor — hr. og fru Ib Ole Ålholm — altid så travlt.

Hr. og fru Ib Ole Ålholm spørger Lummer og Lalle, om de ikke kan passe Jens William et par dage

Medvirkende: Karin Kaad, Ole Olsen og Anker Heegaard
Manuskript: Skægspire
Spilleperiode: ultimo nov. 85 — ultimo jan. 86

Aldersgruppe: fra 4 år og op — familieforestilling

En musikforestilling

Med udgangspunkt i musikken fortæller vi en historie.

KODA-afgift

Når der i en teaterforestilling bruges musik, skal der normalt betales KODA-afgift. Det gælder ved forestillinger, hvor der er offentlig adgang.

Det gælder altså ikke ved lukkede forestillinger. Altså forestillinger spillet på skoler osv.

Det har Teatergruppen Due-slaget bedt os om at meddele, idet der i den røde brochure står, at der for forestillingen »Café Friheden« vil blive opkrævet KODA-afgift på kr. 146,50 ud over forestillingsprisen. — Men altså ikke ved lukkede forestillinger.

Musikken har sit eget sprog og kan opfattes på mange måder. I vores historie bestemmer musikken, hvad der sker. Det er musikken, der griner eller græder, musikken der tordner eller kysser

Musikken er en bakkedal eller en storby eller en lille bæk

Mollio har aflyst sin forestilling »Den fortryllede skov«, men arbejder videre med andre forestillinger — og laver stadig masker som den her viste.

Medvirkende: Søren Frank og Helle Akselbo
Manuskript: Skægspire
Spilleperiode: primo okt. — medie nov. 1985
Aldersgruppe: 3-6 år

Verdens Lilleste Cirkus Varieté Theater

**Al henvendelse til:
Musik og Sang
Strandgade 44 C, 1401 Kbh. K
tlf. 01-54 25 00**

Sommerfuglen - en gal mands dagbog

En historie om en ung mand, der forlader sit barndomsmiljø på landet og flytter ind til byen.

Her drømmer han om at avancere i det firma, hvor han er ansat, og gifte sig med direktørens datter.

I sin længsel efter ømhed og menneskelig kontakt, drømmer han om at slippe for sine overordnede plageånder og måske ligefrem selv blive direktør en dag.

I dagbogsform følger vi hans version af begivenhederne, der driver

ham ud over den tærskel, hvor normalitet og galskab blandes.

»Sommerfuglen - en gal mands dagbog« er ikke en realistisk skildring af en sindssygs tilværelse.

Den er derimod en dramatisk historie om et menneskes nød i en umenneskelig verden.

Aldersgruppe: fra 14 år og op

Tilskuerantal: max. 100

Honorar: kr. 2.600,- + moms af provision kr. 71,50, ialt kr. 2.671,50

Varighed: 1 time

Rumkrav: 4x7 m spilleplads og publikum siddende i en cirkel omkring

Forfatter: Claus Mandøe

Instruktør: Niels Andersen

Medvirkende: Claus Mandøe

NYE BØGER

Børn og alkohol

I forbindelse med det svenske Pocket-teatern's forestilling »Figuren och Simpan« har Socialstyrelsens nämnd för alkoholfrågor udgivet et omfattende materiale, der foruden teksten til stykket indeholder samtaler med børn om deres forestillinger om alkohol, samt samtaler med pædagogerne på de steder, stykket er vist. Teaterpædagog og psykolog Catharina Nasenius har udarbejdet materialet, der kan fås ved henvendelse til Socialstyrelsen, distributionscentralen, S-106 30 Stockholm.

Teater-maskering

Teaterforlaget DRAMA har udsendt katalog over Grimas Theater make-up — 38 sider i farve — 28,- kr. Heri gennemgås en lang række ideer til teatersminkning med masser af gode råd og vejledning.

Teaterforlaget DRAMAs udgivelser i første halvår 1985:

Morten Jostad: *Hyrindend og Skorstensfejeren*. Dramatisk idyl frit efter H. C. Andersen. Oversat af Helga Bechgaard, 44 s., kr. 36,-.

Jens Smørup Sørensen: *Svineavl* — en skildring fra et landbomiljø. Skuespil for voksne. 32 s., kr. 31,-.

Bo Schiøler: *Familieskabet* — fem familiers hverdagshistorier, større børn og unge. 30 s., kr. 30,-.

Knud Sørensen m.fl.: *Herude på landet* — 24 billeder fra en landsby. Dialoger, monologer og sange. Med noder. 112 s., kr. 68,-.

Else Tanghøj og Torben Wettersgren: *Oprør indefra*. For større børn og unge. 24 s., kr. 28,-.

Poul Larsen: *Prinsessen der ville se video*. Et nutidigt eventyr. 32 s., kr. 32,-.

Henning Mortensen: *Husmand! Husmand!* Et spil om at blive sin egen herre. Troværdigt tidssbillede fra trediverne. 84 s., kr. 58,-.

Michael Green: *Kirsebærsøstrene* og fem andre spil for frygtløse amatører! »Coarse-acting« for fuld udblæsning. 110 s., kr. 68,-.

Kaj Himmelstrup: *Linedanseren & Stakkels Alfred*. To spil med samme tema — nemlig frygten for det store ragnarok. Børn, unge & voksne. 32 s., kr. 34,-.

Ole Dalgaard: *Henrik Steffensen, Lupinvej 7*. — En enkel og nærværende tekst for de 3-6 årige. Spillet af voksne. 18 s., kr. 26,-.

Nils Schou: *Elsker du mig?* Komedie med kønsrollekonfrontationer på kryds og tværs mellem generationerne. 80 s., kr. 58,-.

Dramapædagogik i nordisk perspektiv. Redigeret af Janek Szatkowski og Chr. B. M. Jensen. Artikelsamling der præsenterer aktuelle metoder og problematikker inden for dramapædagogikken. Udgivet med støtte fra Nordisk Kulturfond. 182 s., kr. 125,-.

Punch: »Niels Holgersen's forunderlige rejse«

HER SES TEATER

Listen indeholder forestillinger, hvortil der er offentlig adgang. Listen dækker perioden 1. september til 1. januar. Listen i næste nummer vil dække perioden 1. december til 1. marts. Oplysninger sendes til Børneteateravisen, Teatercentrum, Frederiksborggade 20, 3. th., 1360 København K.

Århus Festuge

Under dette års Århus Festuge vil der blive opført ca. 40 forskellige teaterforestillinger — heraf en lang række børneteater-forestillinger. Som noget specielt i år arrangerer Århus Teater Akademi en festival med 10 amerikanske teatergrupper under fælestitlen »Et andet Amerika«.

Et omfattende program kan rekvireres fra Århus Turistkontor, 06-12 16 00. Festugens billetsalg foregår i Musikhuset, tlf. 06-13 43 44.

Uppercut Danseteater har fået fast station på Gladsaxe Teater, hvor man i oktober forsøger sig med søndags-matineer. (Foto: Claus Knudtskov)

Marathondansen
Banden/Baggårdsteatret
Unge og voksne
7-8/11 kl. 20

Herlev

HERLEV TEATERBIO
Herlev Bygade 30, 2730 Herlev
Bill. tlf. 02-84 71 71

Kys uhyret
Comedievognen
5-9 år
29/10-29/11 tirs.-fre. kl. 9.30 og 12

Herning

TEAM TEATRET
Bethaniagade 6-8, 7400 Herning
Bill. tlf. 07-12 56 90

Kaspar Holing
Team Teatret
Voksne
12/9-8/11 tirs.-fre. kl. 19.30

Holstebro

ODIN TEATRET
Bill. tlf. 07-42 47 77

Glemte børn og fundne sager
Bjørneteateret
6 år og op
23/11 kl. 15

Hvidovre

MEDBORGERHUSET
Hvidovrevej 280
Bill. tlf. 01-78 32 27

Glemte børn og fundne sager
Bjørneteateret
6 år og op
24/11 kl. 11.30

Ishøj

ISHØJ TEATER
Brentedalen 8, 2635 Ishøj
Bill. tlf. 02-73 60 98

Den vide verden
Ishøj Teater
3-6 år
fra 10/9 kl. 9.30 og 11.15

Fremmede lande
Ishøj Teater
6-10 år
fra 7/10 kl. 9.30 og 11.15

Julestjernen
Ishøj Teater
3-7 år
fra 25/11 kl. 9.30 og 11.15

Kalundborg

BIBLIOTEKET
Bill. tlf. 03-51 04 00

ERÆK ELLA
Bjørneteateret
3-8 år
9/11 kl. 14

København

HUSETS TEATER
Rådhusstræde 13
Bill. tlf. 01-13 13 76 (12-16)

Pyt i kassen
Teatret Månegøgl
1½-4 år
4/11-29/11, hverd. kl. 9.30 og 10.45

Undergrund
5 Fatale
Unge og voksne
6-28/9 kl. 19.30

FOLKETEATRETS PRØVESAL
Nr. Voldgade 50, Kbh. K
Bill. tlf. 01-39 00 37

Et hundeliv
McFetrich
3-9 år
14-18/11 kl. 10 og 11, 19-20/11 kl. 14 og 16

VALMUEN
Tivoli, København
Eventyrtryllerl
Alakazam Trylleteater
3-12 år
14-15/9 kl. 12.30, 13.30 og 14.30

BORUP HØJSKOLE
Frederiksholms Kanal 24, Kbh.
Bill. tlf. 01-13 13 76

Kong Ubu & Super-Star
Teatret Cassandra
Unge og voksne
19-28/9 kl. 20

DET LILLE TEATER
Lavendelstræde, 1462 Kbh. K
Bill. tlf. 01-12 27 13 (8.30-12, sø. 12-15)

Festen
Det lille Teater
3-8 år
16/9-24/11, hverd. 9.30 og 11, tors. kl. 11 og 15, søn. kl. 13.30 og 15

KØBENHAVNEREN
Nørrebrogade 37, 2200 Kbh. N
Bill. tlf. 01-39 92 95 (ma.-fre. 12-16)

Hva Nu?
Teatret Det Gode Håb
14 år og op
12-24/11 formiddage og aftener

SALTLAGERET
Gl. Kongevej 10, Kbh. V
Bill. tlf. 01-13 13 76

Kong Ubu & Super-Star
Teatret Cassandra
Unge og voksne
1-8/10 kl. 20

RIDDERSALEN
Allégade 7-9, 2000 Kbh. F
Bill. tlf. 01-34 37 04

Forskellige forestillinger
Jytte Abildstrøms Teater
3-7 år
15-18/10, 22-25/10 og 29/10-1/11 kl. 10

MEDBORGERHUSET
Ahlefeldtsgade 33, 1359 Kbh. K
Bill. tlf. 01-13 30 75

Jeg ønsker mig, du ønsker dig
Teatret Det Gode Håb
2-8 år
18-22/12 kl. 15 samt formiddage (oplysninger herom på bill. tlf.)

VESTERBRO
Tietgensgade 67A, Kbh. V
Bill. tlf. 01-24 00 77

Baliaden om Vesterbro
Fiolteatret og 80 amatører
Unge og voksne
9/9-12/10 ma.-fre. kl. 20, lør. kl. 17

FIOLTEATRET
Halmtorvet 9, 1548 Kbh. V
Bill. tlf. 01-24 00 77

Frihedens maske
Fiolteatret
Unge og voksne
4/11-21/12

Odense

BØRNETEATRET SKÆGSPIRE
Vestergade 68, 5000 Odense C
Bill. tlf. 09-11 31 06

En musikforestilling
Børneteateret Skægspire
3-6 år
primo okt. — medio nov. kl. 9.30 og 11, lø. kl. 14

Løsesum: 214,25
Børneteateret Skægspire
4 år og op (familieforestilling)
Ultimo nov. — ultimo jan. kl. 9.30 og 11, lø. kl. 14

ROSENHAVEN
Filosofgangen 19, 5000 Odense C
Bill. tlf. 09-13 13 01 (10-15)

Marathondansen
Banden/Baggårdsteatret
Unge og voksne
10-31/10 tirsdag til lørdag

Ringsted

TORVET og ANLÆGSPAVILLIONEN
Bill. tlf. 03-61 17 30

De er her!
Glemte børn og fundne sager
Bjørneteateret
6 år og op
16/11 kl. 11

Tranbjerg

TRANBJERG BIBLIOTEK
Kirketorvet, 8310 Tranbjerg
Bill. tlf. 06-27 23 55

Eræk Ella
Bjørneteateret
3-8 år
30/11 kl. 11

Tåstrup

SELSMOSESCENEN
Tåstrupgårdsvej 3, 2630 Tåstrup
Bill. tlf. 02-52 14 30 (9-13)

Alle mulige roller
Høje-Taastrup Egnsteater
Voksne
2/9-6/10 man.-fre. kl. 15, tor. og fre. kl. 20

Gennem ild og vand
Høje-Taastrup Egnsteater
10-16 år
14/10-8/11 man.-fre. kl. 10 og 15

Jul i køkkenet
Høje-Taastrup Egnsteater
3-8 år
25/11-20/12 man.-fre. kl. 9.30 og 11, tor. dog kl. 9.30 og 15

Aalborg

JOMFRU ANE TEATRET
Jomfru Ane Gade 14, 9000 Aalborg
Bill. tlf. 08-13 60 44 (man.-fre. 11-16)

Don Quixote
Jomfru Ane Teatret
Unge og voksne
27/9-2/11 tirs.-fre. kl. 20, lør. kl. 16

Alt hvad du ejer
Teatergruppen Vestenvinden
3-8 år
21/10-1/11 kl. 9.30

Jeppe på bstanden
Jomfru Ane Teatret
Unge og voksne
12-23/11 kl. 20

Århus

FILUREN
Vestergade 3, 8000 Århus C
Bill. tlf. 06-12 53 66

Indbrud
Filuren
13-18 år
23-25/10 og 28-31/10 kl. 20

Dyrene i Hakkebakkeshoven
Filuren
5 år og op
22/10-4/12 man.-fre. kl. 15.30 og 17.30, lør. kl. 13 og 16

SVALEGANGEN
Rosenkrantzgade 21, 8000 Århus C
Bill. tlf. 06-13 88 66 (16-20)

Solnedgang over Riga
Svalegangen
Voksne
Okt.-nov. tirs.-fre. kl. 20, lør. kl. 17

Vi har prøvet det før
Svalegangen
Voksne
Nov.-dec., tir.-fre. kl. 20, lør. kl. 17

Der tages forbehold for ændringer af de anførte arrangementer.